

Vlaams
Parlement

vergadering **C197 – FIN10**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

van 7 mei 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de interne audit met betrekking tot het begrotingsjaar 2012 in navolging van het decreet van 7 mei 2004 houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap - 1359 (2012-2013)	3
Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de volkslening als mogelijk instrument voor langetermijnfinanciering en het overleg met de federale overheid ter zake - 1441 (2012-2013)	6
Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het Stabiliteitsprogramma 2013-2016 - 1500 (2012-2013)	12
Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het overleg van 19 april 2013 tussen de federale overheid en de deelstaten met betrekking tot de usurperende bevoegdheden - 1487 (2012-2013)	
Interpellatie van de heer Dirk Van Mechelen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het overleg met de Federale Regering betreffende de usurperende bevoegdheden en de responsabiliseringsbijdrage - 90 (2012-2013)	22
Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het infonummer van de Vlaamse overheid - 1215 (2012-2013)	33

■

Voorzitter: de heer Eric Van Rompuy

Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de interne audit met betrekking tot het begrotingsjaar 2012 in navolging van het decreet van 7 mei 2004 houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap - 1359 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister, het decreet van 7 mei 2004 houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap legt een aantal verplichtingen op aan de Vlaamse Regering, en de minister van Begroting en Financiën in het bijzonder. Zo stelt artikel 21 dat er jaarlijks een verslag moet worden gemaakt over het gevoerde beleid. Dat verslag is ons allen bekend, het wordt ook jaarlijks besproken in deze commissie.

Mijn vraag heeft echter betrekking op artikel 16 van het decreet, dat stelt dat de Vlaamse Regering jaarlijks een interne audit moet uitvoeren inzake het kas- en schuldbeheer van de Vlaamse Gemeenschap. De Vlaamse Regering stelt daartoe een interne auditor aan. Die mag zelf het onderwerp kiezen waarover hij wenst te rapporteren, maar moet dat wel doen binnen de drie maanden na het einde van het begrotingsjaar.

De interne audit is een essentieel element in de controle op het kas-, schuld- en waarborgbeheer, zoals ook blijkt uit de memorie van toelichting. In het rekeningenboek van 2011 merkte het Rekenhof op dat er voor 2011 geen dergelijke audit werd opgesteld. We hebben u daarover dan ook een schriftelijke vraag gesteld, op 5 december 2012. In uw antwoord gaf u aan dat er in 2011 inderdaad geen audit werd uitgevoerd. U gaf in dat antwoord ook aan dat er een nieuwe auditor werd aangesteld en dat het de bedoeling was om over 2012 wel een audit uit te voeren.

U ging echter niet in op mijn vraag met betrekking tot de redenen voor het niet uitvoeren van de interne audit in 2011. Daarom heb ik op 30 januari 2013 een nieuwe vraag gesteld. U antwoordde dat het niet uitvoeren van de interne audit in 2011 waarschijnlijk te maken had met het geplande onderzoek van het Rekenhof. Ik citeer: “De interne auditor plande een audit van het Waarborgbeheer in 2010/2011. Hij heeft hiertoe telefonisch contact gehad en documenten (de geactualiseerde interne procedurehandleiding(en), de lijst van de betrokken personeelsleden en de geboekte inventaris der uitstaande waarborgen) opgevraagd. Gelet echter op de geplande audit van het Rekenhof over hetzelfde onderwerp is waarschijnlijk afgezien van deze audit. Een nieuw onderzoek is niet meer opgestart.”

Uit dat schriftelijke antwoord bleek meteen ook dat er ook in 2010 nooit een audit is uitgevoerd, en dat er dus ook geen dergelijk rapport bestaat. Ik vat even samen: noch in 2010, noch in 2011 werd het decreet nageleefd voor wat de interne audit betreft, en dat vind ik een kwalijke zaak, omdat de decreetgever duidelijk aangeeft dat de interne audit een zeer belangrijke rol heeft. De memorie van toelichting noemt het zelfs ‘het sluitstuk van de interne controle’. Dan vind ik dat dat ook moet gebeuren. Het gaat om het goede beheer van de middelen. De verantwoordelijkheid is in dezen ondubbelzinnig bepaald. Het decreet is heel duidelijk: het is de Vlaamse Regering die de interne audit dient te organiseren en daartoe een interne auditor aanstelt.

We willen u dan ook vragen om daar strikter op toe te zien, minister. Uit de schriftelijke antwoorden blijkt dat u akte hebt genomen van het feit dat er geen audit werd uitgevoerd, maar dat er niet echt stappen zijn gezet om de activiteiten van de auditor tijdens het begrotingsjaar op te volgen.

Bij besluit van de Vlaamse Regering van 2 maart 2013 heeft de Vlaamse Regering een nieuwe interne auditor aangesteld. Uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag van 5

december blijkt dat die nieuwe interne auditor wel een verslag zou opstellen over 2012. Die bevindingen zouden u moeten worden overgemaakt binnen de drie maanden na het einde van het begrotingsjaar.

Minister, werd volgens u artikel 16 van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de bepalingen inzake het kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap met betrekking tot het begrotingsjaar 2012 correct nageleefd? Werd de interne audit met betrekking tot begrotingsjaar 2012 uitgevoerd? Werd het verslag u tijdig bezorgd door de interne auditor?

De interne auditor kiest zelf het onderwerp waarover hij wenst te rapporteren. Over welke elementen en aspecten inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer werd desgevallend gerapporteerd over het begrotingsjaar 2012 in het betreffende rapport over 2012? Kunt u de conclusies en bevindingen van het verslag over 2012 toelichten? Hoe evalueert u het verslag en welk gevolg zult u geven aan de aanbevelingen?

Het rapport met betrekking tot begrotingsjaar 2009 adviseerde een gespecialiseerde IT-audit. In antwoord op mijn schriftelijke vraag van 30 januari 2013 gaf u aan dat hier nog geen gevolg aan werd gegeven, wegens het ontbreken van het vereiste budget. U gaf in uw schriftelijke antwoord aan dat dit is opgenomen in de planning van 2013. Wat is de stand van zaken in dat verband? Wat is de budgettaire kostprijs van die IT-audit?

Uit het schriftelijke antwoord op mijn vraag van 30 januari leiden we af dat de interne auditor, die was aangesteld voor 2010 en 2011, wel de voorziene vergoeding heeft gekregen, terwijl er dus geen rapport is opgemaakt. Klopt dat? Zo ja, waarom is dat gebeurd, gelet op het feit dat de audit niet werd uitgevoerd?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, mijnheer Vereeck, de interne audit over het begrotingsjaar 2012 werd opgeleverd eind april. We hebben toegelaten dat dit met een maand werd verschoven omdat dan de interne auditor minstens over het ontwerp van kas-, schuld- en waarborgrapport van 2012 kon beschikken. Dat rapport is afgelopen vrijdag op de ministerraad goedgekeurd. Als ik me niet vergis, is dat ondertussen ook overgemaakt. Ik kan het een van de volgende commissievergaderingen voorstellen als de commissie dat wenst.

Ik geef nu de bevindingen van de auditor van het rapport dat ik wellicht een van de volgende weken kan voorstellen. Het is geen probleem om die bevindingen nu al mee te geven. De interne auditor heeft in zijn verslag, steunend op dat ontwerp van kas- schuld- en waarborgbeheer, aandacht besteed aan een aantal aspecten.

Ten eerste is er het kasbeheer. De auditor heeft opgemerkt dat we in 2012 zeer voorzichtig zijn geweest, zeker tijdens de eerste maanden van het jaar. In de maanden januari en maart was er gemiddeld een positief saldo op de zichtrekeningen omdat er geanticipeerd werd op de voorzieningsbehoeften van maart ingevolge het aflopen van de EMTN-uitgifte (euro medium term note).

Ten tweede, wat betreft het schuldbeheer stelde de interne auditor vast dat bij de nieuwe EMTN-uitgifte van maart de Vlaamse overheid ervoor heeft gekozen om zo weinig mogelijk risico te nemen. Er is immers vroeg gefinancierd, zij het gedeeltelijk en achteraf bekeken wellicht aan te dure voorwaarden. Ik wil er echter op wijzen dat, op het ogenblik dat er sprake was om de EMTN-uitgifte te vervangen, we ons hebben gesteund op de rentevoorzichten die er op dat moment bestonden en waar men er algemeen van uitging dat er een lichte stijging zou zijn van de obligatierente tijdens de tweede jaarhelft van 2012. Toen was er ook nog de gevoeligheid van de spread met Duitsland en het potentieel gevaar voor het opnieuw oplaaien van de Belgische schuldcrisis.

Daarnaast werden er twee private leningen aangegaan. De interne auditor vindt het logisch dat de instellingen die over voldoende cashmiddelen beschikken en die tot de perimeter van de Vlaamse overheid behoren, zo veel mogelijk geïntegreerd worden in het kas- en

schuldbeleer van de Vlaamse overheid en zo veel mogelijk bij het Centraal Financieringsorgaan (CFO) aansluiten. Op die manier kun je naar een geconsolideerde schuld gaan en zo de schuld drukken. De interne auditor neemt zich voor om in het jaar 2013 op basis van de neergelegde jaarrekeningen 2012 en de verdere evolutie van de problematiek van de wijziging van de perimeter van de Vlaamse overheid de statistieken inzake de geconsolideerde schuld nader te bekijken en op te volgen.

Ten derde is er het waarborgbeheer. De interne auditor stelt vast dat de waarborgen eind 2012 met 355 miljoen euro zijn gestegen. Hij merkt ook op dat de kwaliteit van de waarborgstatistieken van het Departement Financiën en Begroting afhankelijk is van de kwaliteit van de gegevens die aangeleverd worden door derden. Mijn administratie bekijkt altijd de verstrekte cijfers en doet dat op een kritische manier om zo mogelijke fouten te detecteren of opmerkelijke cijfers te verklaren of verklaringen ervoor te vragen. Naar aanleiding van de BBB-hervormingen (Beter Bestuurlijk Beleid) is elke Entiteit geresponsabiliseerd en moet ze zelf instaan voor het aanleveren van de juiste gegevens.

Daarnaast merkt de interne auditor op dat in de loop der jaren verschillende waarborgregelingen ontstaan zijn waarbij het volgens hem niet altijd duidelijk is waarom de ene regeling wat soepeler is dan de andere. Hij vindt dat er zich een evaluatie opdringt, met inbegrip van de impact van een wijziging op enerzijds de ontleningskosten en anderzijds het risico voor de waarborgverlenende overheid. De problematiek is tevens verbonden met het probleem van de stijgende marges voor langetermijnfinancieringen, maar dat komt zeker nog terug bij uw volgende vraag, mijnheer Vereeck.

De interne auditor heeft ook een aantal waarborgdossiers onderzocht. Hij heeft vastgesteld dat die dossiers voldoende gedocumenteerd zijn en dat de procedureregels nageleefd werden. Hierbij merkt hij op dat er vanaf 2011 vaak slechts één en soms zelfs geen enkele aanbieder is. In het algemeen is er sprake van een sterke verhoging van de marges.

Ten vierde en ten slotte zegt de interne auditor nog iets over de rentebetalingen. Hij neemt zich voor om de verstrekte cijfers inzake rentebetaling aan een bijkomend onderzoek te onderwerpen. Ik weet niet of jullie het kas-, schuld- en waarborgrapport van 2012 al hebben gekregen. De bevindingen zijn daarop gebaseerd.

De opgeleverde audit beantwoordt aan mijn verwachtingen. Hij geeft in de eerste plaats een goed beeld van wat er is gebeurd betreffende het kas-, schuld- en waarborgbeheer. De aanbevelingen lijken me ook waardevol. Mijn administratie zal die nu verder uitwerken. Ik heb gevraagd dat het gebeurt in samenspraak met de interne auditor. Ik ondersteun ook de opmerking dat moet worden onderzocht in welke mate de Vlaamse geconsolideerde schuld kan worden gedrukt door het intelligent bundelen van beschikbare reserves. De IT-audit, ten slotte, zal worden uitbesteed. Wij trekken een budget uit van 75.000 euro om die audit dit jaar nog uit te voeren.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Het is uiteraard een heel goede zaak dat de audit van 2012 is uitgevoerd. Het is echter ook niet meer dan normaal, aangezien het een decretale verplichting is. Dat de audits in 2010 en 2011 niet werden uitgevoerd, vind ik een kwalijke zaak. Maar los daarvan kunnen we globaal stellen dat het decreet zeer goed wordt opgevolgd, op een aantal elementen na waar we in dit parlement zelf toestemming voor hebben gegeven om van af te wijken. De enige flagrante overtreding van het decreet – als ik dat zo mag zeggen – vind ik dus het feit dat de interne audits van 2010 en 2011 niet werden uitgevoerd. Nogmaals, die audits zijn geen vrijblijvende oefening, als u ziet hoe men daarover concludeert in de memorie van toelichting.

U hebt de conclusies meegegeven. Het is een interne audit, maar ik ben blij dat u die zult voorstellen aan het parlement. Ik ben blij met uw aanbod en ga er graag op in. We zullen het dus nog in detail bespreken.

De afgelopen twee jaar hebben we echter niet aan de decretale verplichting voldaan. Ik blijf u dus achter de veren zitten.

Het valt mij op dat er in uw overzicht geen specifiek onderwerp wordt gekozen, maar dat vrij algemeen de drie thema's van kas, schuld en waarborg en ook rente worden besproken. Verder valt mij ook op dat u het langst blijft hangen bij het element van waarborgbeheer. In het Rekeningenboek 2011 is het Rekenhof vrij kritisch met betrekking tot het waarborgbeheer. Ook hier merk je dat het de moeite is om goede gegevens te vinden en dat er verschillende evaluatiemethoden bestaan in de verschillende waarborgsystemen. U zei daarnet dat u het eens bent met de conclusies, maar gaat u nog specifieke acties nemen in een soort van stroomlijning van zowel de statistieken als de evaluatiemethoden van het waarborgbeheer? Indien u dat al verteld hebt, heb ik het niet gehoord en excuseer ik me daarvoor.

Verder ben ik tevreden dat de audit uit 2009 er nog aankomt en dat de nodige middelen daarvoor worden uitgetrokken.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik heb het aanbod gedaan om het kas-, schuld- en waarborgrapport voor te stellen, niet de interne audit. U hebt vragen gesteld en ik heb die beantwoord. Ik heb u de samenvatting gegeven waar u om vroeg. In het rapport worden de opmerkingen besproken die we al kenden van de interne auditor. U zult dus over de meeste gegevens beschikken.

Wat de aanbevelingen betreft, denk ik dat u mij goed hebt gehoord. Ik zal met mijn administratie bekijken wat wel en wat niet verder moet worden verwerkt. Ik kan nu uiteraard niet op elk detail ingaan. Ik vind ze waardevol en zal met de interne auditor bespreken wat daar verder mee moet gebeuren. In het tweede geval hebt u juist gehoord dat ik dat nog niet had geantwoord.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Kunnen wij het verslag van 2012 en dat van de IT-audit uit 2009 ter beschikking krijgen?

Wat dat meenemen betreft: we hadden graag toch wat meer actie gezien. Met het rapport van de interne auditor – ook al kennen we de details niet – en de aanbevelingen van het Rekenhof wordt het wel duidelijk dat we dat waarborgbeheer eens grondig tegen het licht moeten houden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de volkslening als mogelijk instrument voor langetermijnfinanciering en het overleg met de federale overheid ter zake - 1441 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, we weten dat de financieel-economische crisis een belangrijke impact heeft op hoe de overheid haar projecten – ook in de toekomst – zal financieren. Op 8 januari kwam dit al aan bod, toen we een grote gedachtewisseling voerden

over het bankenplan. Dat bankenplan beoogt in eerste instantie natuurlijk een betere kredietverstrekking aan de bedrijven, maar in tweede instantie gaat het natuurlijk ook over hoe die overheid in de toekomst haar infrastructuurprojecten op lange termijn zal kunnen financieren. Het is in het kader van die gedachtewisseling dat de minister-president heeft aangekondigd dat er overleg zou zijn met de federale overheid met betrekking tot de volkslening als mogelijk instrument voor langetermijnfinanciering.

Zoals gezegd, zijn er twee grote factoren die meespelen bij die langetermijnfinanciering, waardoor ook de Vlaamse overheid wat moeilijker aan haar centen geraakt: de strengere houding van Eurostat met betrekking tot allerlei constructies, zoals pps en alternatieve financiering, en natuurlijk de nieuwe Baselregels, die ervoor zorgen dat er strengere ratio's zijn voor de financiële sector. Een van de neveneffecten van die strengere regels is dat de kredietverstrekking – vooral op lange termijn – wat moeizamer verloopt. Minister, op 15 oktober heb ik u een schriftelijke vraag gesteld met betrekking tot de impact op de financiering van projecten voor de Vlaamse overheid. Daarin geeft u aan dat de Vlaamse overheid inderdaad moeilijkheden ondervindt inzake langetermijnfinanciering vanwege de bankencrisis. Het gaat dan niet over begrotingsfinanciering, maar wel degelijk over de financiering van bouw- en infrastructuurprojecten.

Ondertussen heeft men ook een studie laten uitvoeren naar de mogelijkheid om gebruik te maken van variabele beschikbaarheidsvergoedingen voor pps-projecten. Vroeger werden dergelijke projecten gefinancierd over de hele looptijd van het project, maar dat lukt hoe langer hoe minder, waardoor er natuurlijk bijkomende risico's ontstaan, zoals het herfinancieringsrisico en het renterisico. De studie oppert een aantal interessante mogelijkheden om dat op te vangen via variabele beschikbaarheidsvergoedingen, om zo te komen tot een evenwichtige verdeling van het risico tussen de overheid en de privépartner als er sprake is van een herfinanciering. De minister-president gaf ook aan dat er een pilootproject zou worden opgestart met dit nieuwe instrument.

Naast de voornoemde studie heeft men ook nog een studie laten verrichten naar de impact van de nieuwe financiële regulering – de Baselregels, de solvencyregels – op de kredietverstrekking van de banken aan de Vlaamse overheid. Op zich is dat natuurlijk een goede zaak. De Vlaamse overheid moet zich nu eenmaal inschakelen in een nieuwe financieel-economische realiteit. We wachten dan ook met interesse op de voorgestelde alternatieven voor de huidige financieringsvormen. Die studie zou in maart-april worden voltooid. Zoals steeds spelen we kort op de bal en hebben we daarover een schriftelijke vraag gesteld, maar we wachten nog steeds op het antwoord.

Een van de nieuwe instrumenten die werden genoemd door de minister-president, is dat van de volkslening, naar aanleiding van het bankenplan. Dat kan zeker een nuttige mogelijkheid zijn, maar een en ander is toch niet zo evident. Men verwijst graag naar het recordbedrag op de depositorekeningen. Vandaag zou dat bedrag volgens Belga zijn gestegen tot 242 miljard euro. Men doet vaak uitschijnen dat het hier gaat om slapend geld, dat moet worden geactiveerd. Dat is natuurlijk niet zo: de banken gebruiken die deposito's natuurlijk ook voor het verstrekken van kredieten aan particulieren en bedrijven. De heer Dierckx van Febelfin was daar heel duidelijk over tijdens de gedachtewisseling: het leeuwendeel van dat slapend geld is geïnvesteerd in de Belgische economie.

In antwoord op mijn schriftelijke vraag van 20 februari aan de minister-president, stelde die dat de Federale Regering een kader moet creëren voor de uitgifte van thematische volksleningen. In datzelfde antwoord zei hij ook het volgende: “De gewesten worden op vandaag concreet betrokken in de technische werkgroepen die het kabinet van de federale minister van Financiën organiseert. Er is voorzien dat de gewesten inspraak bekomen bij het opstellen van een lijst van de voor besteding van de middelen van de volkslening in aanmerking komende initiatieven.”

Begin april kondigde federaal minister Vande Lanotte dan aan dat de lancering van de volkslening prioritair was en dat ernaar zou worden gestreefd om eind april een wetsontwerp ter zake voor te leggen aan de federale ministerraad. Die datum is ondertussen verstreken. Wat we er voorlopig van weten, is dat de volkslening zou worden beheerd door de banken en tevens zou worden gedekt door de depositobeschermingsregeling. Daarbovenop zou er ook nog een fiscaal voordeel zijn.

Minister, kunt u de werkzaamheden van die werkgroepen met betrekking tot de volkslening toelichten? Op welke wijze is het Vlaamse Gewest betrokken? Welke standpunten en voorstellen heeft het Vlaamse Gewest geformuleerd in het kader van die werkgroepen? Hoe evalueert u de werkzaamheden van de werkgroepen, onder meer met betrekking tot de inspraak van de gewesten bij de totstandkoming van deze nieuwe federale wetgeving? Wordt het inzetten van het instrument van de volkslening overwogen voor het financieren van projecten die worden gerealiseerd door de Vlaamse overheid, gelet op de moeilijkheden die de Vlaamse overheid ervaart met betrekking tot het verkrijgen van langetermijnfinanciering? Zo ja, wat is de stand van zaken en welke decretale of andere initiatieven moeten er, in functie van een eventuele operationalisering, nog bijkomend worden ingezet? Welke timing wordt gehanteerd? Zo neen, waarom niet, en zal dat alsnog worden onderzocht? Kunt u de begrotingsmatige behandeling van een volkslening toelichten? Welke gevolgen zou bijvoorbeeld de uitgifte van een volkslening door de Vlaamse overheid hebben voor de Vlaamse schulddispositie? Komen de gedane investeringen ook in het saldo? Wat is, met andere woorden, de impact op de directe schuld? Werden en worden ook de diverse secundaire effecten van het eventueel inzetten van het instrument van de volkslening onderzocht? Ik denk dan bijvoorbeeld aan de impact op de kredietverstrekking van de banken als gevolg van een potentiële afname van de depositobasis.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Voorzitter, ik sluit me aan bij de vragen van de heer Vereeck. Los van een aantal technische vragen vind ik het zeer belangrijk te weten wat er nu gebeurt in die werkgroepen. Naast de middelen van de begroting en de pps-constructies kunnen volksleningen een interessante mogelijkheid zijn om broodnodige middelen te genereren. Hebt u er al een zicht op wat Vlaams wordt gedaan en wat federaal wordt gedaan? Worden de middelen inderdaad alleen federaal gegenereerd, en hoe gebeurt dat dan? Gebeurt dat binnen het bestaande Belfius, of zal het op een andere manier gebeuren, via een nieuw publiek investeringsfonds? Kunt u dat nader toelichten? Moeten we dat overlaten aan de federale overheid, of kan ook Vlaanderen die weg verder bewandelen en exploreren, bijvoorbeeld door het opnieuw activeren van een soort ARKimedee-fonds?

Als men dat inderdaad federaal opricht, bent u er dan zeker van dat er genoeg geld naar Vlaanderen zal gaan? Waar de middelen vandaan komen, is uiteindelijk minder interessant. De belangrijkste vraag is of het leeuwendeel van de middelen inderdaad naar Vlaanderen zal gaan, om een aantal gewestelijke investeringen te kunnen doen die zeer belangrijk zijn. Hebt u daar al een zicht op? Kunt u ons dat verzekeren?

Dan is er nog het punt dat er inspraak is van de gewesten bij het opstellen van een lijst voor de besteding van de middelen van de volkslening en de in aanmerking komende initiatieven. Wat is het standpunt van de Vlaamse Regering daarover? Wat hebt u voorgesteld in de werkgroep? Welke lijst van investeringen hebt u naar voren geschoven? Betreft het vooral scholen, of wilt u verder investeren in missing links?

Ik vind overigens dat het parlement daar zicht op zou moeten krijgen en erbij betrokken zou moeten worden. Aan welke projecten we middelen besteden, is een zaak van het hele parlement. Zullen wij daar als parlement op de een of andere manier bij betrokken worden?

De heer Eric Van Rompuy: Als die volkslening op federaal niveau wordt opgezet, wat zijn dan de gevolgen voor de Vlaamse begroting? Dat lijkt mij niet zo duidelijk. Men zegt dat het

beheerd zou worden door de banken en gedekt door een depositobeschermingsregeling. Ik heb ook gelezen dat volgens Vande Lanotte een volkslening geen enkel effect heeft op de publieke schuld, omdat het spaarinleg is die wordt uitgeleend, wat netto geen verplichtingen inhoudt voor de overheid en de schuldpositie. Door alle waarborgregelingen en zo meer hebben wij ook in Vlaanderen een soort impliciete schuldpositie opgebouwd.

Ik zie hier niet meteen duidelijkheid in, zeker omdat het een gemengd Vlaams-federaal initiatief zou zijn. Wat zouden daar de budgettaire implicaties van zijn?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, collega's, ik wil vooreerst stellen dat er in België echt wel nood is aan een goed, duidelijk en consistent kader om het langetermijnsparen aan te moedigen. De kredietverlening op lange termijn hapert inderdaad, zeker als het gaat over projecten van 15 tot 25 jaar. De marges die daar worden gevraagd, lopen op 15 tot 25 jaar is zowat de termijn waarop sociaal-publieke investeringen worden afgeschreven. Bij bedrijfseconomische investeringen is dat veeleer 5 tot 10 jaar.

Zoals het instrument van de volkslening nu wordt opgezet, wordt met een federale depositoregeling en met een fiscaal instrument vooral de kredietverlening van 5 tot 10 jaar gestimuleerd. Met andere woorden: de typische markt van bedrijfsobligaties. Ik ben eerlijk gezegd niet zeker of de sociaal-publieke sector daarmee zal worden geholpen.

De budgettaire consequenties van de depositowaarborg en de vermindering van roerende voorheffing wil de federale staat ook opnemen. Het is aan de federale overheid om na te gaan of zij daartoe de middelen heeft en die wil vrijmaken.

Mijnheer Vereeck, de gewesten zijn inderdaad kort ingelicht over de zienswijze van de federale overheid. Er zijn twee voorbereidende interfederale interkabinettenwerkgroepen (IKW's) geweest, waar de kabinetten van de ministers-presidenten op waren uitgenodigd. De Federale Regering wou de gewesten betrekken met betrekking tot de projecten waarvoor de opgehaalde middelen gebruikt kunnen worden. Op het Overlegcomité van 24 april is afgesproken dat het overleg met de gefedereerde entiteiten zal worden voortgezet, met het oog op het finaliseren van het koninklijk uitvoeringsbesluit over de categorieën van projecten die in aanmerking zullen kunnen komen.

De basisdoelstelling van de volkslening is een kredietverlening van de banken te sturen in de richting van domeinen waar financieringsproblemen bestaan, en om de funding van de banken te verlengen in het kader van de verstrengde Basel 3-normen. Het is een federale maatregel, gericht op het stimuleren van de bancaire financiering van langetermijnprojecten, waarbij private personen of instellingen vragende partij zijn voor dergelijke financiering op lange termijn.

De regeling heeft geen directe impact op de Vlaamse begroting. Als je op die wijze projecten financiert, financier je ze niet volgens de klassieke banklening. De regeling kan wel in positieve zin een impact hebben, als banken dankzij dit instrument hun langetermijnkredietverlening opnieuw zouden aanbieden aan marges die beperkt boven de rentevoeten van de lineaire obligaties (OLO's) op deze termijn liggen. Onze krediet aantrekkingskracht, maar ook die van de lokale besturen, scholen en ziekenhuizen, situeert zich immers op die lange termijn van 15 tot 25 jaar.

Hoewel ik tot op heden geen kennis heb van een dergelijke evolutie, spreekt het vanzelf dat het Vlaamse Gewest de mogelijkheden en het nut van de maatregel zal afdelen, als zij zich zouden manifesteren. Het zal daarbij ook uitkijken zijn of de federale volkslening de spaarders ertoe zal aanzetten om hun zichtdeposito's om te zetten in kasbons en termijndeposito's op minstens vijf jaar, en of ze bijkomend zullen sparen of het geld veeleer zullen putten uit andere beleggingen.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister, ik begrijp dat er overleg is geweest en dat de inspraak vanuit de gewesten voorlopig beperkt was tot het omschrijven van projecten die in aanmerking komen. Blijkbaar wil men vrij snel in uitvoering gaan. Ik begrijp ook dat u een zekere scepsis hebt vanwege de termijnen. Het gaat om volkssleningen op vijf à tien jaar, terwijl het de bedoeling is om net dat risico te overbruggen en naar langere termijnen te gaan.

Mijn eerste bedenking, minister, hebt u zelf ook al geformuleerd. De vraag is inderdaad wat nu eigenlijk het effect is van het omzetten van spaarcenten naar kasbons of termijnrekeningen. We weten ook niet 100 procent zeker of dat wel degelijk uit de typische spaarboekjes komt, of misschien zelfs uit andere types van beleggingen, zoals Tak 21. Het is op dit moment heel moeilijk om aan te geven waar die centen vandaan komen. We focussen ons nu inderdaad op het slapende geld op de spaardeposito's, maar dat is natuurlijk geen slapend geld, ook dat geld wordt op dit moment ter beschikking gesteld.

Ik blijf zitten met mijn vraag over de ESR-matige en budgettaire afhandeling van deze zaak. Stel dat u nu een brug zou bouwen. U kunt dat, zoals in het verleden, via een directe financiering doen, gewoon in het saldo en in de directe schuld. Om allerlei redenen zijn wij in Vlaanderen echter overgestapt naar systemen van alternatieve financiering, met publiek-private samenwerking (pps), precies om het uit het saldo en de schuld te houden. Dat lukt ons misschien niet, we moeten nog wachten op wat Europa zal vertellen. Maar nu moet u mij eens vertellen hoe dat in zijn werk gaat. Moeten wij dan ook constructies à la de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM) opzetten?

Het zijn banken die kasbons geven aan private spaarders. Die private spaarder heeft een kasbon waarop heel specifiek staat waarvoor het geld wordt gebruikt. Het zijn eigenlijk een soort obligaties. Het zijn geen obligaties van het Wegenfonds, het zullen een soort obligaties, kasbons of termijnrekeningen zijn voor heel specifieke programma's of projecten: de kasbon voor, ik zeg maar iets, de Lange Wapper of de tunnel onder de Krijgsbaan. Ik leg daar mijn geld in, ik krijg die kasbon met een verhoogd rendement. Wat gebeurt er dan met die centen? Hoe komen die uiteindelijk bij de uitvoerder?

Moeten wij dan ook off-budgetconstructies gaan opzetten à la BAM om dat allemaal te realiseren? Wie realiseert dat eigenlijk?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik begrijp de vraag niet goed. Dit komt in de plaats van een klassieke lening. U gaat een lening aan om die tunnel of die brug te financieren. In de plaats van die lening doe je nu een beroep op de volkslening, in het ene geval bij een bank, wel of niet via een verzekeringsmaatschappij. Hier is dat via een bank naar een deposito of een kasbon, waarbij de federale overheid zegt: omdat het over een langetermijnfinanciering gaat, waarvoor er een moeilijkheid is in de markt, geven wij een stimulans door een waarborg te geven bij het deposito, de 100.000 eurofilosofie langs de ene kant, en langs de andere kant heffen we een lagere onroerende voorheffing. Ik zie niet in op welke manier dat ESR-matig anders zou worden bekeken dan de klassieke lening.

De heer Lode Vereeck: Dat betekent dat het zowel in het saldo als in de schuld terechtkomt?

Minister Philippe Muylers: Ja, met de kennis die ik op dit moment heb, en die komt uit het verslag dat ik heb gekregen van de minister-president. Zoals ik al zei, ben ik zelf niet betrokken bij de besprekingen omdat ze vooral zijn gegaan over de mogelijke invulling. Ik ga ervan uit dat het op dezelfde manier gebeurt als bij de klassieke lening.

De heer Lode Vereeck: Ik ben daar ook niet bij betrokken, daarom vraag ik het u expliciet.

Minister Philippe Muylers: Ik wil een nuance aanbrengen. Stel dat BAM een lening zou aangaan binnen een ESR 8-constructie, en nu een volkslening kan aangaan, dan zal dat wel binnen een ESR 8-constructie kunnen. Daarom zei ik dat ik uw vraag niet goed begrijp. Als het de klassieke financiering was waarbij wij een lening aangingen om een tunnel te bouwen,

dan zal dat zo zijn. Gaan we via de BAM-constructie en ook BAM zou er een beroep op kunnen doen, dan zal dat op de andere manier gebeuren. Ik zie niet wat er bij de volkslening anders zou zijn dan bij de klassieke lening bij de bank. Het is niet bij wie je leent dat maakt dat je ESR 8-neutraal bent of niet, lijkt me.

De heer Lode Vereeck: Dat is duidelijk. Dan stelt zich echter wel het probleem van de kostprijs. Ik heb begrepen dat het de bedoeling is om de spaarder een beetje te belonen om wat we dan een beetje lapidair het activeren van het slapende geld noemen, door het geven van een extra rente. Dat is dan voor u niet zo een interessante formule, denk ik.

Minister Philippe Muylers: Ik dacht dat ik in mijn antwoord duidelijk heb gezegd dat ik er niet zeker van ben of op deze wijze ook de doelmarkt van de sociaal-publieke investeringsector zal worden geholpen. Ik vind dat dergelijke dingen een kans moeten krijgen als de federale overheid ze opzet. Als dat nuttig is voor ons, laat ons dat dan meenemen, maar vandaag is niet duidelijk of dat het geval is.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Volgens mij hangt de ESR-kwalificatie niet af van de manier waarop men middelen vergaart, via een klassieke lening, een EMTN-lening of een volkslening. Dat hangt puur af van de kwalificatie waarop je de uitgaven doet en de terugbetaling gebeurt. In het geval van BAM gebeurt dat met tolgelden waardoor het ESR 8-neutraal is. Ik denk dat geval per geval zal moeten worden bekeken of het ESR-aanrekenbaar is of niet, afhankelijk van de manier waarop de uitgaven gebeuren en terugbetaald worden. Als je bij wijze van spreken morgen een volkslening aangaat om een lab te bouwen bij het Interuniversitair Micro-elektronicacentrum (IMEC), dan zal het afhangen van hoe IMEC die lening terugbetaalt om te weten of het ESR 8-neutraal is. We hebben dat trouwens in het verleden ook gedaan.

Wat de vergoeding betreft, heeft de vraag betrekking op het feit dat we vandaag vaststellen dat de banken op dit ogenblik 250 tot 300 basispunten boven IRS aanrekenen, waardoor het systeem van het ARKimedefonds dat we in de tijd hebben uitgewerkt, veel goedkoper zal zijn dan die 250 tot 300 punten te betalen aan de banken. Op dit ogenblik wordt dit door nogal wat groepen, zoals de huisvestingsmaatschappij, omzeild omdat ze zich op dit ogenblik kunnen financieren bij de verzekeringsmaatschappijen. Daar zijn de berichten heel duidelijk dat dit twee tot drie jaar soelaas kan brengen, maar dat dan de pot leeg is. Dan moeten we opnieuw naar de klassieke financiering gaan of naar een volkslening, wat we trouwens in het BAM-verhaal ooit al hebben gelanceerd.

Minister Philippe Muylers: Ik dank de heer Van Mechelen. Wat hij zegt, is perfect wat ik naar voren heb gebracht. Hij heeft het op een andere manier nog duidelijker gesteld.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Dan zijn er toch duidelijk gegronde twijfels bij de formule en kan dat zeker niet in de plaats komen van een of ander Vlaams initiatief in het bankenplan dat wij hebben goedgekeurd. Betekent dat dat we daarnaast zeker nog de piste van Vlaamse investeringsfondsen kunnen en zullen moeten bewandelen? Bent u daar nog mee bezig? Wat is de stand van zaken daar?

Minister Philippe Muylers: Mevrouw Meuleman, bij gelijk welk project dat moet worden gefinancierd, moeten we kijken hoe de financiering op de beste manier gebeurt. Van een bijkomend instrument dat de federale overheid ons aanbiedt, willen wij graag bekijken of het voor ons het beste instrument zal zijn. We staan daar sceptisch tegenover, zonder twijfel. Als het geen goed instrument is, dan moeten we bekijken op welke andere manier de projecten kunnen worden gefinancierd. Dat is alles wat ik daarop kan zeggen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het Stabiliteitsprogramma 2013-2016 - 1500 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, ik ga heel kort terug naar het advies van maart 2012 van de Hoge Raad van Financiën (HRF) dat stelde dat een deel van de saneringsinspanning van de gezamenlijke overheid zou worden gedragen door de deelstaten. We zouden naar een begrotingsevenwicht moeten komen tegen 2015 voor de twee entiteiten en alle subsectoren van Entiteit II. De HRF stelde dit traject afhankelijk van een overdracht van lasten van Entiteit I naar Entiteit II.

De bijdrage van de deelstaat zou uit drie componenten kunnen bestaan, zijnde de verhoogde responsabiliseringsbijdrage, de overname van usurperende bevoegdheden of de overname van bevoegdheden met partiële middelen in het kader van de zesde staatshervorming. De HRF had toen berekend dat de overdracht van lasten maximaal 1 procent van het bbp kon bedragen indien de verdeling volgens een bepaalde sleutel zou gebeuren, de beruchte 65/35-sleutel.

Over het Stabiliteitsprogramma 2012-2015 werd geen overleg tussen de verschillende overheden gepleegd en het werd zo ingediend bij de Europese instanties. Er werden dan ook geen concrete afspraken gemaakt met betrekking tot de verdeling van de saneringsinspanningen. Er is toen al wel overleg geweest met betrekking tot de pensioenbijdragen en de usurperende bevoegdheden, waarover ik straks een andere vraag stel.

Wat mij betreft, is er nog enige onduidelijkheid met betrekking tot de overheveling van bevoegdheden in het kader van de zesde staatshervorming en de mate waarin de middelen mee zullen worden overgeheveld. Er zijn uitspraken van de bevoegde federale staatssecretaris dat enkel het arbeidsmarktbeleid niet met het volledige budget zou worden overgedragen naar de deelstaten. We hebben dit besproken op 19 februari 2013 in deze commissie. Minister-president Peeters heeft toen gesteld dat er een akkoord is om de bevoegdheden met volledige middelen over te hevelen, behalve voor het arbeidsmarktbeleid. Tevens stelde hij dat er nog afspraken moeten worden gemaakt met betrekking tot de bijdrage van de deelstaten aan de sanering.

De minister-president gaf in februari aan dat hij pas stelling zou innemen na het nieuwe advies van de HRF. Dat was aangekondigd voor eind maart 2013. Dat zouden we vervolgens bespreken in de geëigende structuur, zoals het Overlegcomité en de Interministeriële Conferentie Financiën en Begroting 2013-2016. Ondertussen is dat advies er. Daar wordt ervoor gepleit om het nominaal evenwicht één jaar op te schuiven naar 2016 en om in 2015 een structureel evenwicht te bereiken met de gezamenlijke overheid, wat betekent een nominaal tekort van 0,8 procent. Het nominaal evenwicht dat pas in 2016 moet worden bereikt, impliceert een structureel overschot van 0,75 procent.

Tevens pleit de Hoge Raad van Financiën (HRF) voor extra structurele maatregelen in 2013 en 2014 wegens onvoldoende structurele maatregelen tijdens de afgelopen jaren. Daarmee actualiseert de HRF haar advies van vorig jaar. Het mogelijk scenario voor de verdeling van de saneringsinspanning tussen de entiteiten blijft nog altijd op basis van de 65/35-verdeelsleutel. Op basis van dit scenario zou het gedeelte van de saneringsinspanning dat naar Entiteit II wordt overgedragen, tegen 2016 oplopen tot 1,1 procent van het bbp, zijnde 0,2 procent om het begrotingsevenwicht te bereiken en 0,9 procent bijdrage tot de realisatie van de primaire inspanning via een lastenoverdracht van Entiteit I naar Entiteit II.

De HRF beveelt ook een dringend overleg aan tussen de verschillende overheidsniveaus. We hadden al een eerste vraag om uitleg ingediend om te vragen naar dit overleg en de stellingname van de Vlaamse Regering. Ondertussen hebben we vernomen dat er ook dit jaar geen overeenstemming is over het Stabiliteitsprogramma en dat de deelstaten akte hebben

kunnen nemen van het standpunt en het Stabiliteitsprogramma van de federale overheid. De Federale Regering maakte recent bekend dat ze het advies van de HRF zal volgen. Er wordt nu gemikt op 2016 om de begroting in evenwicht te brengen, een jaar later dan aanvankelijk gepland.

Ondertussen horen we ook dat Europa de Federale Regering een onvoldoende gegeven heeft wegens onvoldoende structurele hervormingen. Het zou zelfs zo zijn dat een boete voor België zeer dichtbij komt.

Minister, hoe evalueert u globaal het advies van de HRF met betrekking tot het Stabiliteitsprogramma 2013-2016? Hoe evalueert u de voorgestelde verdeling van de saneringsinspanning tussen Entiteit I en II? Welk standpunt houdt de Vlaamse Regering ter zake aan?

Zoals gezegd, heeft minister-president Peeters op 19 februari aangegeven dat er binnen het Overlegcomité en de Interministeriële Conferentie overleg zou plaatsvinden over het Stabiliteitsprogramma. Heeft dat overleg effectief plaatsgevonden? We begrijpen dat er geen akkoord is over de eindversie, maar is dat überhaupt besproken? Welke standpunten werden er vertolkt? Welke mogelijke scenario's voor het verdelen van de budgettaire inspanningen over de verschillende entiteiten werden besproken?

In het kader van het Stabiliteitsprogramma 2013-2016 zouden volgens de berichtgeving geen formele afspraken zijn gemaakt over de omvang en de aard van de inspanning van de deelstaten. Dat zou gebeuren in het kader van de begrotingsopmaak 2014 en het formatieoverleg na de verkiezingen van 2014. Nu, het Stabiliteitsprogramma impliceert wel een bepaalde inspanning door de deelstaten. Welke inspanning zou Vlaanderen dienen te leveren volgens het door de Federale Regering vastgelegde Stabiliteitsprogramma en hoe evalueert de Vlaamse Regering dat? Is er sprake van een principiële overeenkomst over deelname van de deelstaten in het saneringstraject? Zijn er reeds afspraken gemaakt met betrekking tot een agenda?

In het advies van 2012 suggereerde de HRF om de bijdrage te laten verlopen via de partiële financiering van de overgedragen bevoegdheden in het kader van de zesde staatshervorming. Zoals daarnet gezegd, zou er een akkoord zijn om de bevoegdheden met volledige middelen over te hevelen, behalve voor het arbeidsmarktbeleid. Wel zal er nog overleg plaatsvinden met betrekking tot de usurperende bevoegdheden en de pensioenbijdrage. Daarmee krijg je dat objectief van de HRF echter niet ingevuld. Kunt u het akkoord om de bevoegdheden in het kader van de zesde staatshervorming met volledige middelen over te hevelen, behalve voor het arbeidsmarktbeleid, bevestigen? Hoe kan een lastenoverdracht van Entiteit I naar Entiteit II desgevallend verlopen? Welke pistes zijn er? Welk standpunt heeft de Vlaamse Regering ingenomen? Welke voorwaarden stelt u concreet om te voldoen aan 1,1 procent van het bbp?

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, collega's, ik sluit me graag aan bij de vragen van de heer Vereeck. We staan hier voor een cruciaal punt in de manier waarop we in dit land omgaan met onze begrotingsdoelstellingen en de respectieve begrotingstrajecten.

Minister, in 2012 hebt u altijd gesteld dat we dit niet aanvaard hebben en dat het daarom eigenlijk geen kracht van uitvoering heeft in Vlaanderen. Het advies over de begrotingstrajecten is onder meer opgesteld in aanwezigheid van onze vertegenwoordiger, Wivina Demeester, die toch minister van Begroting is geweest. Ik kan me voorstellen dat, wanneer ook zij zich in dit advies onderkent, dit toch voor een stuk een morele verbintenis is van Vlaanderen naar de manier waarop we dit begrotingstraject uiteindelijk zullen realiseren.

In het advies van de HRF staat op bladzijde 75 – en volgens mij is het de eerste keer dat hij dat zo expliciet stelt – : “De afdeling beveelt dringend een overleg aan tussen de

verschillende overheidsniveaus om een samenwerkingsakkoord te sluiten dat het mogelijk maakt de begrotingstrajecten van elke Entiteit als mede de bijdragen van Entiteit II tot de inspanning te bepalen om te komen tot een coherent geheel van doelstellingen die de geconsolideerde Belgische overheidsfinanciën toelaten om de budgettaire houdbaarheid van elk overheidsniveau te waarborgen en tegelijkertijd de Europese criteria te vervullen.”

Straks zullen we het hebben over de usurperende bevoegdheden. De vraag is hier duidelijk. De HRF roept de verschillende overheden op om tot een samenwerkingsakkoord te komen. Ik heb begrepen dat deze nota besproken werd in de Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting – in het verleden trouwens een gezellige club –, maar dat er daar zelfs geen akte werd genomen van dit document en dat men het heeft afgezwakt naar een soort kennisneming van het document. Met andere woorden: eigenlijk blijft er niets van over. Op die manier komen we nergens.

Mijn vraag is heel simpel: blijft de Vlaamse minister van Financiën zich verschuilen achter de Maddensdoctrine of is hij bereid om over het gevraagde samenwerkingsakkoord op een consistente manier te onderhandelen met de respectieve collega's?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Vergeef mij dat ik een vrij uitvoerig antwoord geef, maar ik denk dat dat in dezen nuttig en zinvol is.

De HRF heeft het voor Entiteit II voorgestelde nominaal vorderingensaldo in de periode 2013-2015 ongewijzigd gelaten. Concreet betekent dat een evenwicht in 2013 en een overschot van 0,1 procent in 2014 en 2015. Als je dat verder specificceert, betekent dat voor de gewesten en de gemeenschappen min 0,1 procent in 2013 en 0 procent in 2014 en 2015, en voor de lokale overheden plus 0,1 procent in heel de periode 2013, 2014 en 2015.

De HRF stelt ook voor, gezien de verslechterde groeivoorzichten en de impact van de besparingen op de economie, om de doelstelling voor de gezamenlijke overheid in structurele termen te bepalen en niet meer in nominale termen. Zoals u al zei, mijnheer Vereeck, wil 'structureel' zeggen: gezuiverd van de impact van eenmalige maatregelen en gezuiverd van conjuncturele invloeden.

De gezamenlijke overheid zou in 2015 een structureel evenwicht moeten hebben, wat overeenkomt met een nominaal tekort van 0,8 procent bbp. In 2016 zou dan het medium-term objective (MTO) – een structureel overschot van 0,75 procent bbp – moeten worden gehaald, wat overeenkomt met een nominaal overschot van 0,2 procent bbp. De Europese Commissie bepaalde het MTO voor België op dit structureel overschot omdat ze rekening houdt met onze schuldgraad. Het ongewijzigd traject in nominale termen voor Entiteit II en de focus op het structureel vorderingensaldo maakt dat, in vergelijking met het vorige advies, het door Entiteit I te behalen nominaal vorderingensaldo in de periode 2014-2015 naar beneden is herzien. Als je het soepeler maakt en voor de ene blijft het hetzelfde, is het voor de andere soepeler geworden.

Terwijl het vorige advies nog uitging van een tekort van 1 procent in 2014 en een tekort van 0,1 procent in 2015, mag dat tekort volgens de HRF nu respectievelijk 2,2 procent en 0,9 procent bedragen. Voor 2013 is, aldus de HRF, de doelstelling bijgesteld van -2 procent naar -2,1 procent. Ik stel dus vast dat voor Entiteit I, wegens de lage economische groei, de nominale doelstelling wordt versoepeld, terwijl de nominale doelstelling voor Entiteit II niet neerwaarts wordt aangepast. Dat lijkt me een eerste, duidelijke vaststelling.

Voor Entiteit II pleit de HRF voor continuïteit met betrekking tot de nominale begrotingsdoelstellingen. De huidige Vlaamse Regering zal die gevraagde continuïteit alvast respecteren.

Het Stabiliteitsprogramma 2013-2016 heeft ook dezelfde doelstellingen voor Entiteit II overgenomen. Dat is een nuancering van wat daarnet werd gesteld. De federale overheid stelt

voor 2013 voor Entiteit I echter een groter tekort voorop. Ik recapituleer even: voor 2013 was er oorspronkelijk dus sprake van een tekort van 2 procent, de HRF zegt dat het tekort 2,1 procent moet bedragen, en nu zegt de federale overheid dat het tekort 2,5 procent mag zijn. Dat is dus een duidelijk verhogen van het tekort voor 2013. Voor 2014 wordt een tekort van 2,1 procent vooropgesteld, en voor 2015 een tekort van 0,6 procent. De federale overheid houdt de structurele bonus die er is door de toegelaten versoepeling van de nominale doelstelling wegens het verschuiven van de structurele doelstelling, dus volledig voor zichzelf.

De Vlaamse Regering heeft op geen enkele manier het scenario van het Stabiliteitsprogramma gevalideerd. De Vlaamse Regering zal de in het Vlaams Regeerakkoord vastgelegde doelstelling van een nominaal begrotingsevenwicht in 2013 en 2014 in ieder geval respecteren, en dat ook ondanks de veel kleinere economische groei. We zijn trouwens niet alleen: geen enkele regio heeft het Stabiliteitsprogramma gevalideerd. Ook bijvoorbeeld minister Vanhengel heeft dat niet gedaan, en minister Antoine al evenmin, voor alle duidelijkheid.

De bijkomende vraag is of er voor het bereiken van de vooropgestelde begrotingsdoelstellingen voor Entiteit I hulp moet komen van Entiteit II. Blijkbaar bestaan daar soms wat misvattingen over. Volgens ons heeft de HRF, waarvan Wivina Demeester deel uitmaakt, ter zake twee mogelijkheden naar voren gebracht. Bij de eerste mogelijkheid wordt de inspanning verdeeld volgens de 65/35-verdeelsleutel, een sleutel die nog wordt gewijzigd als rekening wordt gehouden met de staatshervorming. Bij de tweede mogelijkheid is er ook sprake van een 65/35-verdeelsleutel, maar dan om het MTO tussen Entiteit I en Entiteit II te verdelen. Als wij ons deel van dat MTO moeten doen, dan is er sprake van het verdelen van een structureel overschot van 0,75 procent, wat betekent dat Entiteit II in 2016 een overschot van 0,26 procent moet boeken. Dat is iets heel anders dan de eerste mogelijkheid, die door een aantal leden werd aangehaald en waarbij het gaat over 1,1 procent. Er is dus echter een tweede mogelijkheid. In het eerste scenario verschuift 1,1 procent van het bbp van Entiteit I naar Entiteit II, in het andere gaat het over 0,26 procent.

U vroeg me hoe ik dit evalueer. Voor mij grijpt de eerste zienswijze terug naar het vorige, verworpen advies, met de 65/35-verdeelsleutel voor de inspanningen. Een dergelijke normering van de door de betrokken overheden te leveren budgettaire inspanningen vind ik moeilijk te verantwoorden. Entiteit I heeft in de periode 2000-2007 immers een expansief budgettair beleid gevoerd: op enkele jaren tijd heeft ze het in de jaren 90 moeizaam opgebouwde primair saldo volledig uitgegeven, en geen reserves aangelegd voor de vergrijzingkosten die vanaf 2015 de kop zullen opsteken.

Entiteit II heeft de federale begroting niet bezwaard. De middelen van Entiteit II zijn, bekeken als percentage van het bbp, in de periode 2000-2010 nauwelijks toegenomen. De overdrachten van de federale overheid in het kader van de huidige Financieringswet schommelen nog altijd rond de 10 procent. Entiteit II, en zeker Vlaanderen, heeft, door de begroting in evenwicht te brengen, in het recente verleden zonder twijfel een belangrijke bijdrage geleverd tot de totale sanering. Dit evenwicht hebben we ook gehandhaafd in een periode van lagere economische groei, wat toch altijd bijkomende inspanningen vergt.

Entiteit I heeft in de periode 2007-2012 haar gecorrigeerde primaire uitgaven sneller laten groeien dan Entiteit II: bij Entiteit I bedragen die namelijk cumulatief 15,5 procent in reële termen, terwijl wij cumulatief 11,5 procent in reële termen hebben bereikt. Mochten de beide entiteiten in die periode dezelfde cumulatieve groei van 11,5 procent hebben gehad, zou dat even zuinige beleid door Entiteit I een effect hebben gehad van 1,1 procent van het bbp, of 4,1 miljard euro structureel. Ik baseer me hiervoor op tabel 26 van het verslag van 2013 van de Nationale Bank. Die staat op pagina 189, voor wie dat wil nakijken. De stijging van de uitgaven van Entiteit I zijn tot nu toe niet toe te schrijven aan de vergrijzingkosten. Zoals ik al zei, zijn die eigenlijk pas vanaf 2015 actueel.

Laten we duidelijk zijn: ook Entiteit II heeft grote noden. De vergroening kost momenteel veel geld. Er is de scholenbouw. Er zijn de onderwijsuitgaven. Er is de integratie van nieuwe Belgen. Bovendien vraagt Europa in het kader van Agenda 2020 dat we extra inspanningen zouden leveren op het vlak van onderzoek en ontwikkeling, infrastructuur, onderwijs en opleidingen. Die uitgaven, en ik kan daar nog de uitgaven voor Werk aan toevoegen, worden eigenlijk voor het belangrijkste deel door Entiteit II gedaan. Ook de HRF heeft dat erkend in zijn advies van maart 2012, op pagina 59.

De HRF gaat voor de verdeling van de inspanningen tussen Entiteit I en Entiteit II ook uit van de uitgaven en inkomsten bij ongewijzigd beleid. In de periode 2013-2016 stijgen bij ongewijzigd beleid de uitgaven van Entiteit I met 1,7 procent per jaar reëel, tegenover 0,6 procent per jaar voor Entiteit II. Mochten de uitgaven van Entiteit I ook stijgen met 0,6 procent, en niet met 1,7 procent, dan zou er een besparing worden gerealiseerd van 5,1 miljard euro tegen 2016. Past men de 65/35-verdeelsleutel toe op de inspanningen, dan betekent dit dat 35 procent van die snellere groei van de uitgaven van Entiteit I, van de federale overheid, moet worden gefinancierd door Entiteit II, omdat onze uitgaven trager groeien. Dat is een rare situatie.

De nieuwe Financieringswet uit het Vlinderakkoord legt geen overmatig beslag op de middelen van Entiteit I. Ik kom daar straks nog op terug. De middelen voor de gewesten en de gemeenschappen, zonder de herfinanciering van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, schommelen rond de 17,7 procent van het bbp, met een lichte stijging in de periode 2012-2030, namelijk met 0,27 procent, die op 0,1 procent van het bbp na overeenkomt met de stijging vervat in de huidige Financieringswet, en dat alles bij een elasticiteit van de personenbelasting tegenover het bbp van 1,55, wat de regeringshypothese is.

In de periode 2012-2030 heeft Entiteit I ruim voldoende middelen om de vergrijzingskosten te dragen. De vergrijzingskosten nemen volgens de Studiecommissie voor de Vergrijzing bij ongewijzigd beleid toe met 3,9 procent van het bbp, maar de opbrengst van de personenbelasting neemt bij een elasticiteit van 1,55 toe met 2,9 procent. De intrestlasten, bij evenwicht op de begroting vanaf 2015 en bij een schuldratio van 60 procent in 2030 en een intrestvoet van 4 procent, nemen af met meer dan 1 procent bbp. De meerkost van de Financieringswet in procent, plus 0,27 procent bbp, wordt volledig gecompenseerd door de bijdrage van de gewesten en gemeenschappen aan de vergrijzingskost. Er zijn dus weinig of geen redenen waarom via ingrepen in het Vlinderakkoord de gewesten en gemeenschappen een bijkomende bijdrage van 0,9 procent van het bbp zouden moeten leveren in de sanering van de financiën van Entiteit I. Dat zou neerkomen op een inlevering van meer dan 20 procent op de middelen die worden overgeheveld in het kader van het Vlinderakkoord.

De overdracht van lasten van Entiteit I naar Entiteit II houdt een waardeoordeel in, een oordeel over de prioriteit van de uitgaven, in die zin dat men Entiteit I meer budgettaire ruimte wil geven ten koste van de productieve uitgaven voor onderwijs-, O&O- en infrastructuuruitgaven van Entiteit II. Dat is in tegenspraak met de Europese Agenda 2020. Je zou zelfs kunnen zeggen dat het veeleer andersom had moeten zijn.

Ik denk dat ik met die acht punten duidelijk heb gemaakt dat wij zienswijze 1 van de HRF niet kunnen delen.

Wat zienswijze 2 betreft: als Entiteit II in 2016 moet bijdragen tot het te behalen 'medium term objective', stelt de Hoge Raad van Financiën die 0,26 procent structureel overschot voor Entiteit II voorop, met voor Vlaanderen 0,16 procent van het bbp. Dat betekent dat er in conjunctureel magere jaren een tekort op de begroting zou kunnen zijn.

Wat de opmaak van het stabiliteitsprogramma 2013-2016 betreft, is er geen overleg gepleegd tussen de federale overheid en de deelstaten. Op 26 april hebben wij de mededeling gekregen van wat net daarvoor was goedgekeurd op de ministerraad van de Federale Regering, namelijk het Stabiliteitsprogramma 2013-2016. Wij hebben op de Interministeriële

Conferentie vastgesteld dat het nominale vorderingensaldo voor Entiteit II in dat Stabiliteitsprogramma ongewijzigd blijft en dat het aangepast werd voor Entiteit I.

We hebben ook vastgesteld dat er een voetnoot was die vermeldde dat nog geen rekening is gehouden met de bijdrage van Entiteit II tot de sanering van de overheidsfinanciën. De vraag hoe die voetnoot moet worden geïnterpreteerd, namelijk of de doelstelling voor Entiteit II al of niet zal worden versoepeld indien er een bijkomende inspanning komt, kon niet worden beantwoord. Mogelijke scenario's voor een bijkomende bijdrage zijn niet besproken. Het Stabiliteitsprogramma specificeert niet welke bijkomende inspanningen de deelstaten desgevallend zouden worden opgelegd.

Er mag hier niet de indruk gewekt worden, mijnheer Vereeck, dat de Vlaamse Regering haar akkoord heeft gegeven. Als men over akkoorden spreekt, gaat dat over akkoorden die bereikt werden op het federale niveau. Ik denk dat u dat wel weet, maar als ik uw vraagstelling slecht zou lezen, zou de indruk kunnen ontstaan dat wij daar vanuit de Vlaamse Regering ons akkoord over hebben gegeven. Dat is niet besproken, dat is duidelijk. Dat is ook onze bevoegdheid niet.

In het Vlinderakkoord is bepaald dat een overgangsmechanisme ervoor moet zorgen dat in het aanvangsjaar geen enkele deelstaat wint of verliest, het principe indachtig dat geen enkele deelstaat structureel mag verarmen. Het zogenaamde egalisatiebedrag moet budgettaire neutraliteit voor alle betrokken overheden in het initiële jaar van de zesde staatshervorming garanderen. Dat egalisatiebedrag zal in de eerste tien jaar van de hervorming constant in nominale termen worden gehouden, om in de volgende tien jaar lineair te worden afgebouwd naar nul.

Bemerk dat in het regeerakkoord van Di Rupo I wel is bepaald dat na de discussie over de sanering van de overheidsfinanciën de referentiebedragen voor de overdrachten en hun evolutieparameters moeten worden bijgesteld. Het is dus ook mogelijk dat de gemeenschappen en gewesten niet alleen op langere termijn maar ook op korte termijn nog wordt gevraagd om Entiteit I te herfinancieren. Daar kan ik vandaag echter nog niets over zeggen. Ik probeer het dus ook zo neutraal mogelijk te stellen. Ik geef geen waardeoordeel. Pas als we de teksten zullen zien, zal duidelijk zijn in welke mate Vlaanderen bijkomende bijdragen aan de sanering van de financiën van Entiteit I opgelegd krijgt.

Vervolgens is ook in het Vlinderakkoord bepaald dat 90 procent, en niet 100 procent, van de regionalisering van de arbeidsmarkt wordt opgenomen in de nieuwe dotatie voor de gewesten. De overige 10 procent komt, voor zover ik heb begrepen, in het egalisatiebedrag terecht, waar ik het daarnet over had.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister, ik dank u voor het omstandige antwoord. Laat mij vooreerst stellen dat wij, als partij in de oppositie, het te betreuren vinden dat we er in dit land niet in slagen om zelfs nog maar een overleg op poten te zetten. Als de deelstaten enkel akte kunnen nemen van zo'n Stabiliteitsprogramma, is de vraag ook welke houding Europa zal aannemen. Dit Stabiliteitsprogramma, zoals het nu is ingediend door de federale overheid, is immers in principe waardeloos als de deelstaten zich niet scharen achter de engagementen die erin staan. Ik vind het erg, en eigenlijk ook onaanvaardbaar, dat er in dit land niet meer moeite wordt gedaan om dat overleg op gang te krijgen. Het gaat hier gewoon om een kennisgeving. Dat is absoluut te betreuren. Ik vind dat een falen van de politiek.

Wat betreft de inspanning van de deelstaten, wil ik uw acht punten eerst nog eens grondig bestuderen. Maar eigenlijk is de vraag of u er als Vlaamse Regering principieel mee akkoord gaat dat de deelstaten een aantal lasten overnemen en bijdragen aan de sanering van de nv België. Als ik het hele verhaal van zonet samenvat, hoor ik u eigenlijk zeggen dat de federale overheid nu een beetje op de blaren zit van het budgettair losbandige beleid dat ze in het

verleden heeft gevoerd, en dat ze dus eigenlijk bijna geen morele claim heeft ten aanzien van de deelstaten voor een bijdrage tot de sanering van de financiën van de nv België.

U zegt dat het hele primaire surplus is opgesoupeerd. U stelt ook dat de primaire uitgaven sneller stijgen dan die in de regio's. Dat zijn allemaal elementen die opnieuw aantonen dat de federale overheid weinig morele grond heeft voor een claim richting de deelstaten. Dat is wat ik uit al dat cijfermateriaal concludeer.

Het gaat zelfs nog verder. U geeft ook in vier punten aan dat er op zich nauwelijks een probleem is met de vergrijzing en het betalen van de pensioenen, mits men zich aan een aantal parameters houdt. Ik concludeer dat het principiële standpunt van de Vlaamse Regering is dat er op dit moment eigenlijk geen bereidheid is, laat staan een akkoord, om een deel van de lasten over te nemen en bij te dragen tot de sanering van de nv België.

Ik moet eerlijk zeggen dat dat niet het standpunt is van mijn fractie. Waar ik u wel in volg, is dat, wanneer wij vanuit Vlaanderen en de regio's een inspanning zouden leveren tot de sanering van de budgettaire situatie van nv België, dat er niet toe mag leiden dat Entiteit I zou verzaken aan een sanering. U hebt heel duidelijk aangegeven dat we een versoepeling zien langs slechts één kant: die van Entiteit I. Maar het is natuurlijk een en-enverhaal. Dat is voor ons een cruciale voorwaarde waaraan moet worden voldaan. Ons standpunt is dat de deelstaten wel degelijk een bijdrage dienen te leveren. U schetst een bijdrage langs de uitgavendynamiek, maar mijn visie is dat het via de inkomstendynamiek moet gebeuren. U kunt toch niet ontkennen dat de Bijzondere Financieringswet en de veranderingen die daarin werden toegepast, zoals de Lambermont-turbo, voor een zeer snelle groei van de middelen van Vlaanderen hebben gezorgd.

Ik zit nog maar sinds 2009 in het parlement. Ik weet natuurlijk ook wat er op federaal niveau met het primair surplus is gebeurd. Wat mij de afgelopen jaren toch altijd gefraspeerd heeft, is dat het budget van Vlaanderen, ondanks de crisis, ferm is blijven stijgen. De budgettaire problemen die we hadden, waren dan ook niet aan de crisis te wijten, maar in hoofdzaak aan de vele eenmalige maatregelen. Het is niet Lode Vereeck, maar de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen die dat zegt. We moeten die cijfers nog eens grondig bekijken, maar zeker wat deze legislatuur betreft, kan ik mij niet van de indruk ontdoen dat die 'Entiteiten' II door de Bijzondere Financieringswet over behoorlijk meer geld konden beschikken. Wanneer wij onze bijdragen zouden leveren, mag dat er niet toe leiden dat het federale niveau zijn bijdrage niet levert. In uw antwoord meen ik te ontwaren dat u vindt dat de Federale Regering eigenlijk niet het recht heeft omdat ze haar eigen middelen heeft opgesoupeerd in de afgelopen tien jaar. Ik moet u dan ook niet vragen hoe u die lastenoverdracht ziet, want u ziet die duidelijk niet. Daar blijf ik wat op mijn honger.

U vindt dat er binnen de federale begroting nog voldoende middelen zijn om de besparing volledig zelf te realiseren. Nu, ik wil toch nog heel even zeggen dat in de scenario's die de HRF naar voren schuift, waarin er inderdaad voor de deelstaten nominale evenwichten worden bewaard, het gaat om evenwichten na overname van die lasten. Dat is het punt dat wij tot nu toe wilden maken. We hebben in Vlaanderen wel een begroting in evenwicht. We verschillen daar soms over van mening, vinden dat een aantal uitdagingen daar onvoldoende in zitten en dat er te veel eenmalige maatregelen in zitten. Dat is een euvel dat in vele begrotingen zit. Het is vooral een begroting in evenwicht zonder voorbereiding op de communautaire factuur. Bent u bereid om een deel van de lasten over te nemen? Die vraag is eigenlijk beantwoord: nee, want u vindt dat bijna een subjectieve evaluatie van wat het meest waardevol is, zijnde scholen en wegen, dan wel justitie of politie. Zo ver gaan wij in onze analyse niet, moet ik u in alle eerlijkheid zeggen.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik zou de tekst graag in extenso ontvangen omdat die, zoals de heer Vereeck zegt, toch wel wat studie vergt. Het rapport was niet simpel en het antwoord ook niet. Ik zou dat graag eens in alle rust bekijken.

Bij mij gaat het erover hoe we de begrotingsdoelstellingen die Europa ons oplegt, kunnen halen, en wat de gevolgen zijn als we die niet halen, voor België – waar bij mijn weten Vlaanderen, de Vlaamse economie en onze Vlaamse ondernemers nog altijd een essentieel, zo niet grootste deel van zijn. We hebben de janboel gekend bij de regeringsvorming bij de federale verkiezingen, waarbij de spread op de rente onrustwekkend is gestegen. We weten dus hoe snel het vandaag kan gaan op de financiële markten. Op een bepaald moment heb ik gezegd dat we ervoor moesten opletten niet in Griekse toestanden te belanden. Ik werd toen uitgelachen, maar ondertussen steeg de spread bijna wekelijks. Het is pas nadat de stabiliteit voor een stuk was teruggekeerd, dat we uiteindelijk in rustiger vaarwater zijn gekomen.

Wij moeten die doelstellingen halen. Je kunt zeggen dat de federale overheid, Entiteit I, daar haar plan mee moet trekken. Net zoals de heer Vereeck wou ik vooral wijzen op de werking van de Bijzondere Financieringswet. Als je die onverkort laat doorgaan, kom je tot een gelijkaardig geven als in het voetbal: rijke spelers – lees: de gewesten en gemeenschappen – en een arme club – lees: de federale overheid. Op een bepaald moment zullen we toch een herziening moeten doen, of we dat nu willen of niet.

De vraag is of we volwassen genoeg zijn en of we dezelfde doelstellingen hebben, namelijk ervoor zorgen dat onze economie – ook onze Vlaamse – kan functioneren en werken binnen dat federale gegeven. Daarvoor is een gezond begrotingsbeleid essentieel.

Ik kan alleen maar vaststellen dat we onze begrotingsdoelstellingen hebben bereikt. Dat siert de Vlaamse Regering. We moesten 0 halen en hadden een overschot van 241 miljoen euro. Maar de Franse Gemeenschap heeft het ook 137,5 miljoen euro beter gedaan dan vooropgesteld. En ook Brussel heeft het beter gedaan dan de opgelegde doelstellingen, ondanks de uitval van de federale minister van Financiën. Enkel de Duitstalige Gemeenschap heeft een kleine faux pas gezet: een tekort van 13 miljoen euro. Maar als ik mij niet vergis, is dat te wijten aan de factuur van de scholenbouw.

Met andere woorden: ik vind dat we moeten stoppen elkaar verwijten naar het hoofd te slingeren. We moeten ons concentreren op de vraag op welke manier we het einde in 2016 kunnen halen. We moeten ervoor zorgen dat België – dus ook Vlaanderen, de belangrijkste ‘beneficiant’ – kan genieten van een rustig budgettaire vaarwater, en dat we geen crisis moeten verwachten in die Eurogemeenschap naar België toe en ook geen vijandige positie van de financiële wereld. Ik vind dat we daarvoor de koppen bij elkaar moeten steken. Vandaar mijn cruciale vraag: zijn we bereid om naar een samenwerkingsakkoord te streven? Dat zal – voor alle duidelijkheid, minister – een kwestie van geven en nemen zijn. Zijn we bereid om te gaan praten of houden we moedwillig vast aan die fameuze Maddensdoctrine?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Van Mechelen, het is waar dat Entiteit II haar begrotingsdoelstelling heeft gehaald en het zelfs beter heeft gedaan. Maar – ik mag het van u misschien niet zeggen – Entiteit I is daar niet in geslaagd.

We blijven ook de doelstellingen voor 2013 en 2014 die voorop worden gesteld door HRF, nastreven, zonder versoepeling wat Vlaanderen betreft. Als ik jullie zo hoor, zijn we allemaal niet loyaal bezig en doen we niks. Zover ik weet, zijn de groeivertraging en de inflatiewijzigingen elementen die ook op Vlaams niveau spelen. Ik ben het wat beu dat jullie de indruk wekken dat wij niet bijdragen. Het feit dat wij bij vertraging van groei, met doelstellingen die vooropstonden en bijkomende beleidsruimte die gepland was, toch nog altijd een begroting in evenwicht houden omdat we de tering naar de nering zetten, wordt door de oppositie altijd van tafel geveegd. Ik wil de puntjes op de i zetten: neen, wij

versoepelen niet, niet in 2012, noch in 2013 of 2014. Dat heeft de Vlaamse Regering bevestigd.

Mijnheer Vereeck, wat 2015 betreft, vraagt u of we gaan bijdragen. Weet u wat de nieuwe Financieringswet – want ik ga ervan uit dat we die in 2015 zullen hebben – zal vragen als bijdrage? Laat ons toch kijken wat de staatshervorming zal zijn. Dat staat ook in mijn antwoord. Ik heb aangegeven wat er wordt gezegd en waar er nog addertjes onder het gras zouden kunnen zijn. Ik heb geprobeerd dat zo neutraal mogelijk te brengen. Hoe kun je vandaag zeggen dat je zult bijdragen – zoals u zegt dat uw partij zal doen – als je nog niet weet wat de nieuwe Financieringswet aan bijdrage zal vragen? Die nieuwe Financieringswet komt op ons af, tegen eind 2015.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Voorzitter, ik wil de minister bijtreden. Mijnheer Van Mechelen, ik deel uw analyse en uw bezorgdheid, zeker wat de spread en de internationale situatie en dergelijke betreft. We moeten er wel aan denken dat iedereen zijn verantwoordelijkheid moet dragen. Minister Geens heeft dit weekend nog eens bevestigd dat Vlaanderen zijn verantwoordelijkheid opneemt. Vlaanderen doet wat het moet doen door zijn begroting in evenwicht. Het is zeer jammer dat er geen overleg is. De andere deelstaten delen die bezorgdheid trouwens, maar worden ook niet gehoord op federaal niveau.

Iedereen moet zijn verantwoordelijkheid nemen. Europa vraagt voornamelijk te investeren in de bevoegdheden die bij de deelstaten liggen. Dat is het punt. Er wordt door Europa gevraagd voornamelijk daar te investeren. We hebben de plicht dat te doen. Mochten we beslissen om toch een bijdrage te leveren aan het federaal tekort, betekent dat dat we minder kunnen investeren in die bevoegdheden. Dat houdt een gevaar in voor de economische groei. Ik deel uw bezorgdheid wel, maar we moeten duidelijk zijn over waar de verantwoordelijkheden liggen.

De heer Eric Van Rompuy: Ik denk dat niemand hier verantwoordelijkheden wil afschuiven. Ik denk dat het in deze situatie totaal verkeerd is dat de ene meer moet doen en de andere minder. Het is natuurlijk duidelijk dat de saneringsinspanningen op het federale niveau veel moeilijker liggen wegens de bevoegdheden die ze hebben. Waarom stijgen de primaire uitgaven? Omdat de sociale zekerheid daarin zit. *(Opmerkingen van minister Philippe Muylers)*

Ja, minister, daar kun je iets aan doen. Maar u weet hoe moeilijk het zelfs in Vlaanderen is om besparingen door te voeren in bepaalde sectoren. Het is niet zo simpel.

De heer Lode Vereeck: Wij gingen daar nog een kindpremie bovenop gooien.

De heer Matthias Diependaele: Maar die hebben we toch uitgesteld, omdat we de volwassenheid hebben toe te geven dat het daar nu niet het moment voor is?

De heer Lode Vereeck: Dat is niet de tering naar de nering zetten, dat is gewoon belachelijke voorstellen schrappen.

De heer Eric Van Rompuy: Ik denk dat we begrip moeten hebben voor de verschillende entiteiten en dat we elkaar niet met de vinger moet wijzen. Vlaanderen levert een schitterende prestatie met een begroting in evenwicht. De jongste jaren is er natuurlijk een stijging van de middelen. *(Opmerkingen van minister Philippe Muylers)*

Dat is niet waar. Het is veel meer dan de stijging van de middelen op het federale niveau. De laatste jaren stijgen de middelen van Vlaanderen met 2 à 3 procent meer dan de middelen van de federale overheid. Die discussie moeten we in alle objectiviteit kunnen voeren. Als u mijn mening vraagt: indien het de bedoeling is om in 2016 met alle entiteiten samen naar een evenwicht te gaan, zal het niet volstaan dat Vlaanderen een begroting in evenwicht heeft. U zult dat de volgende jaren wel merken. De Financieringswet zal bovendien ook nog een

aantal verantwoordelijkheden met zich meebrengen. (*Opmerkingen van minister Philippe Muyters en de heer Matthias Diependaele*)

Als je 17 miljard euro overhevelt naar de deelstaten zal de saneringsinspanning ook in die 17 miljard euro moeten zitten. (*Opmerkingen van minister Philippe Muyters*)

Anders zul je nooit een evenwicht bereiken. Die demagogie daarover die ik elke dag in de krant moet lezen, minister, pik ik ook niet. U spreekt hier wel namens de Vlaamse Regering. U geeft de indruk dat de federale overheid niets doet en dat Vlaanderen zijn plicht doet. Dat pik ik ook niet. Dat is niet het standpunt dat door de meerderheid wordt gedragen. (*Opmerkingen*)

De heer Matthias Diependaele: Dat is helemaal niet gezegd. Ik denk dat u wat uit uw rol van voorzitter valt.

De heer Eric Van Rompuy: Die discussie zullen we in de komende maanden voortzetten. Hier schuiven we de zwartepiet niet door.

De heer Matthias Diependaele: Maar niemand heeft hier het spel zwartepiet gespeeld! U hebt dat hier binnengebracht. U bent daarover begonnen. De pot verwijt de ketel. (*Opmerkingen. Rumoer*)

De heer Eric Van Rompuy: Ik kan heel goed luisteren. In die dertig jaar in het parlement heb ik gehoord dat ik heel goed kan luisteren. Maar ik kan ook heel goed conclusies trekken uit de zinnen die hier gezegd zijn.

De heer Matthias Diependaele: Vanwaar haalt u hier het prerogatief om hier de conclusies te trekken voor de hele vergadering?

Ten eerste kloppen uw opmerkingen niet met wat de minister verteld heeft over wat de HRF en de Nationale Bank zeggen. Maar plots worden uw woorden hier gepresenteerd als dé conclusies van de vergadering. Niemand heeft de verantwoordelijkheid willen doorschuiven.

De heer Eric Van Rompuy: Ik voel mij niet superieur.

De heer Matthias Diependaele: Wij hebben ervoor gepleit dat zowel Vlaanderen, de federale overheid als de andere deelstaten hun verantwoordelijkheid opnemen. Dat heeft minister Geens trouwens ook gezegd in De Zevende Dag.

De heer Eric Van Rompuy: Minister Geens had het enkel over 2013 en niet over wat er nadien moet gebeuren. Iedereen weet heel goed dat er een aantal structurele inspanningen zullen moeten gebeuren naar 2016 toe, die ook gespreid zullen zijn over de deelstaten.

Het is duidelijk dat een aantal partijen niet op dezelfde golflengte zitten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het overleg van 19 april 2013 tussen de federale overheid en de deelstaten met betrekking tot de usurperende bevoegdheden
- 1487 (2012-2013)

Interpellatie van de heer Dirk Van Mechelen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het overleg met de Federale Regering betreffende de usurperende bevoegdheden en de responsabiliseringsbijdrage
- 90 (2012-2013)

De voorzitter: Ik zou eerst het woord willen geven aan de heer Van Mechelen. Hij had een actuele interpellatie ingediend, die nu is omgezet in een interpellatie.

Het antwoord wordt gegeven door minister-president Peeters.

De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, geachte leden, minister-president, hoewel u een tweetal weken geleden op de keien van de Wetstraat in een interview met een VRT-journalist hebt verklaard met rust te willen worden gelaten als het gaat over het debat over de usurperende bevoegdheden, vrees ik dat we u hierover vandaag toch moeten interpelleren. Ik heb mijn interpellatieverzoek ingediend naar aanleiding van uw overleg met uw federale collega's dat ondertussen enkele weken geleden plaatsvond, op 19 april. Ik had inderdaad een actuele interpellatie ingediend, maar de reacties op het resultaat waren zo mager dat het bijzonder moeilijk was om daarover te interpelleren. Ondertussen is de zaak misschien iets minder acuut. Een gewone interpellatie leek me echter raadzaam, om te bekijken welke richting we nu uitgaan in deze kwestie.

Dit blijft vanzelfsprekend een onderwerp met heel wat belangrijke facetten. Eerlijk gezegd ben ik wat verbaasd door het feit dat uw regering soms toch wel op twee gedachten blijft hinken. In uw officiële standpunt hamert u erop dat u eigenlijk niets kunt zeggen over de usurperende bevoegdheden, omdat het wachten blijft op de federaal goedgekeurde lijst, en we horen straks wel hoe ver het daarmee staat. Tegelijk lopen de leden van uw eigen Vlaamse Regering elkaar voor de voeten met het lanceren van voorstellen in het kader van net die usurperende bevoegdheden, ook al zouden de zaken in het beste geval in 2016 in werking treden. Ik hoor uw ministers discussiëren over gelijke prijzen voor de energieverdeling, over de manier waarop de woonbonus moet worden aangepakt, over de kinderbijslagregeling: allemaal zaken die de voorbije dagen en weken de revue zijn gepasseerd. Men zou de vraag kunnen stellen of het de regering op dit ogenblik niet goed uitkomt dat er nog wat onduidelijkheid is. Mocht er immers een doorbraak komen in het debat over die usurperende bevoegdheden, dan zal het blijkbaar niet evident zijn om daarover nieuwe beleidslijnen uit te tekenen binnen de regering. Ook zou het, voor we – naar ik aanneem volgende week dinsdag – de begrotingsbesprekingen aanvatten met minister Muyters, natuurlijk toch wel interessant zijn te weten waar we nu staan met die bevoegdheden, wat de kostprijs is die naar voren wordt geschoven en of dit gevolgen heeft voor onze begroting van 2013.

Persoonlijk vind ik dat we het debat ook in de juiste context moeten plaatsen. Er is al heel wat te doen geweest over die fameuze responsabiliseringsbijdrage voor onze Vlaamse ambtenaren. Ik heb zelf jaren met dat dossier mogen vechten. Vlaanderen heeft ooit compromissen op tafel gelegd, die dan niet door de collega's, maar ook niet door de Federale Regering zijn aanvaard. Het is echter toch wel gek dat dit debat met de federale overheid wordt gevoerd, op een moment dat steden en gemeenten zich financieel in een precaire situatie bevinden. Als ze bij ons aankloppen, precies om te praten over hun problematiek van de hoge pensioenlasten, stelt Vlaanderen uiteindelijk dat ze hun eigen boontjes moeten doppen. Het lijkt me dus een goede zaak mochten we in alle sereniteit, openheid en

objectiviteit een debat kunnen voeren over de vraag waar we nu staan en hoe we dat probleem zullen aanpakken. Laten we dat aanslepen? Laten we dat verrotten?

Minister-president, u hebt daarnet een bijzonder boeiend debat gemist over het begrotingstraject ter voorbereiding van het Stabiliteitsprogramma 2013-2016. Daarbij zijn er toch nogal wat meningsverschillen aan de oppervlakte gekomen, en dat, voor alle duidelijkheid, niet alleen tussen meerderheid en oppositie, maar ook, als ik goed heb geluisterd, binnen de meerderheid zelf – en dan druk ik me nog zacht uit.

Ik dring dus gewoon aan op een open en objectief debat. Ondertussen is er twee keer overlegd met de federale collega's. Ik begrijp dat er toch stilaan resultaten moeten zijn, zodat we ook een duidelijk zicht krijgen op een mogelijke budgettaire impact.

Dit weekend vernam ik met genoegen dat de federale minister van Financiën de Vlaamse begrotingsinspanningen weet te waarderen. Gelukkig is dat onverkort al twintig jaar zo. Wel stelde hij in één adem dat hij had begrepen dat Vlaanderen een inspanning zou doen met betrekking tot die usurperende bevoegdheden. Daarom werd mijn nieuwsgierigheid nog groter.

Minister-president, wat zijn de resultaten van het overleg met de Federale Regering? Welke acties moet de Vlaamse Regering ter zake eventueel nemen? Hoe zal de Vlaamse Regering de door de Federale Regering begrote cijfers opnemen in de lopende begrotingscontrole van 2013? Dat is het debat dat we volgende week zullen voeren: waarom is er plots die buffer qua beleids- en betaalkredieten van 150 miljoen euro? Welke van de bevoegdheden die in het kader van deze bespreking ter discussie voorliggen, zullen door Vlaanderen volledig of deels worden overgenomen, of zullen in de toekomst niet verder worden gefinancierd? In welke mate moet de meerjarenbegroting worden aangepast om rekening te houden met de impact van een en ander?

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, minister-president, geachte leden, ik had mijn vraag om uitleg ook al een hele tijd eerder ingediend. Dit sluit inderdaad aan bij de discussie die we hebben gevoerd over het Stabiliteitsprogramma. Ik ben het niet eens met de heer Van Mechelen als hij stelt dat er een discussie was binnen de meerderheid, want ik reken de heer Van Rompuy bij de oppositie, dus we kunnen eigenlijk stellen dat er vooral een discussie was tussen meerderheid en oppositie.

De heer Eric Van Rompuy: Dat is uw interpretatie.

De heer Lode Vereeck: Dat is mijn interpretatie, inderdaad.

We moeten het dus inderdaad hebben over één aspect van dat programma, namelijk die usurperende bevoegdheden, waarover de Vlaamse Regering al meermaals haar standpunt heeft vertolkt. Ik wil dat toch nog eens even zeggen, zodat u mijn kritiek in de juiste context kunt plaatsen. De Vlaamse Regering stelt twee voorwaarden aan de overdracht van de usurperende bevoegdheden: het mag niet gaan om bevoegdheden in het kader van de zesde staatshervorming en we gaan natuurlijk niet zomaar vastleggingen overnemen van de federale overheid. We steunen die voorwaarden, want ze zijn terecht.

Mijn kritiek heeft vooral hiermee te maken dat we van oordeel zijn dat de Vlaamse Regering passief is in dezen. Vooral minister Muylers heeft in het verleden steeds de bal in het kamp van de Federale Regering gelegd. Men kan natuurlijk zeggen dat dit te wijten is aan het feit dat het de Federale Regering is die momenteel betaalt, maar ik vind dat wat kortzichtig. Ook Vlaanderen heeft er alle belang bij dat er zo snel mogelijk duidelijkheid komt in deze discussie. Ik heb de Vlaamse Regering al meermaals gevraagd te blijven aandringen op overleg, en zelfs op bijkomend overleg. Dat overleg zou er sneller zijn geweest, of er zou misschien geen reactie zijn geweest, maar dan hadden we u alleszins geen passieve houding kunnen verwijten.

Ik zie ook het belang voor Vlaanderen om hier snel uit te komen. Vlaanderen is zelf altijd vragende partij geweest, zij het misschien in budgettaire minder moeilijke omstandigheden. Minister-president, diverse partijen in het parlement zijn vragende partij geweest. Zelf hebt u in 2008 eens een opsomming gemaakt ter zake. Ook begint het feit dat er geen duidelijkheid is, nu echt problemen op het terrein te creëren. Dan denken we in het bijzonder aan de alarmkreet bij de universiteiten over de problemen bij de projecten met betrekking tot universitaire ontwikkelingssamenwerking. Via Belga heb ik vernomen dat er daarnet nog een protest was. Er zou sprake zijn van een gedeeltelijke financiering, maar niet van een volledige. Het uitblijven van een akkoord is dus ook schadelijk voor Vlaanderen. Het zorgt voor een negatieve internationale reputatie en er moeten projecten worden stopgezet. Zoals bekend is nu 40 miljoen euro van die interuniversitaire samenwerking opnieuw vrijgemaakt. Een oplossing is hoe dan ook mogelijk. Tot nu toe is er geen definitieve oplossing bereikt.

Minister-president, in uw antwoord op diverse parlementaire vragen hebt u aangegeven dat er sinds 4 juli 2012 eigenlijk nauwelijks nog initiatieven zijn genomen. Op 5 november 2012 herhaalde u dat de gesprekken in het dossier sinds de zomer waren stilgevallen. Op 15 januari 2013 gaf ook minister Muylers aan dat er geen vooruitgang in zat. In uw antwoord op mijn schriftelijke vraag van 22 februari 2013 stelde u het volgende: “Ik ben in kennis dat in de federale begroting 2013 rekening is gehouden met een besparing van 300 miljoen (...)” En dan kwam er plots die uitnodiging van de premier om op 19 april te overleggen. In het kader daarvan heeft minister-president er de Federale Regering nog eens fijntjes aan herinnerd dat zij nog geld nodig hadden. Er werd alleszins geen akkoord bereikt en er zou verder overleg worden voorzien de week nadien.

Minister-president, kunt u toelichting geven bij het overleg van 19 april en het vervolgoverleg? Wat werd daar besproken? Welke standpunten hebben de diverse overheden ingenomen? In het kader van de bijeenkomst van het Overlegcomité op 24 april uitte u uw irritatie: u gaf aan dat de Federale Regering maar moest schrappen, en dat Vlaanderen dan wel zou zien hoe het dit verder zou aanpakken. Ook federaal minister Geens zei dat de Federale Regering zonder meer zal schrappen indien er geen akkoord wordt bereikt. Een compromis lijkt dus veraf, hoewel minister Labille dan weer aangaf dat een overgangsregeling mogelijk is voor deelaspecten. Welke afspraken werden er gemaakt met betrekking tot een eventuele overname van bepaalde uitgaven door de deelstaten? Welke aanpak zal worden gevolgd met betrekking tot de federale vastleggingen? Wat bijvoorbeeld met de onderzoeksprojecten in het kader van de internationale ontwikkelingssamenwerking?

Welke uitgaven behoren nu tot de 300 miljoen euro die de federale overheid heeft geschrapt? Wat is het aandeel van de uitgaven voor Vlaanderen? Van welke uitgaven vindt u het wenselijk ze over te nemen? Minister Geens gaf vorige zondag in De Zevende Dag aan dat het voor Vlaanderen zou gaan om 160 à 180 miljoen euro. Dat is heel wat meer dan de 125 miljoen euro waarvan bijvoorbeeld de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) uitging. Is er na dat overleg nu al een wat meer accuraat zicht op de concrete budgettaire impact voor de Vlaamse begroting? Zal een en ander aanleiding geven tot een aanpassing van de begrotingscontrole 2013?

Een aanverwant dossier is dat van de verhoogde pensioenbijdrage. Dat werd besproken op 19 december. Daar werd opnieuw geen overeenstemming gevonden. We weten dat de deelstaten bedragen reserveren. Voor Vlaanderen ging het om 54 miljoen euro, naast 7 miljoen euro. Voor 2013 voorziet u in 62 miljoen euro. In zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag van 22 februari geeft minister Muylers opnieuw aan dat de federale overheid sinds de bijeenkomst van het Overlegcomité van 19 december geen nieuwe initiatieven ter zake heeft genomen. Wat is de stand van zaken met betrekking tot het overleg over de verhoogde pensioenbijdrage voor regionale ambtenaren? Is dat soms wel besproken op het overleg van 19 april, of op het vervolgoverleg? Zo ja, kunt u dat toelichten? Zo neen, is er al een zicht op verder overleg? Wat gebeurt er eigenlijk met de achterstallen die de afgelopen tien jaar zijn opgebouwd in dit dossier?

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Voorzitter, geachte leden, minister-president, ik sluit me aan bij deze vragen. Ook mij lijkt het in het voordeel van Vlaanderen dat er duidelijkheid komt in dit dossier, alleen al maar voor het voordeel van de duidelijkheid. Ik kan me ook heel goed voorstellen dat u het ondertussen wel hartgrondig beu bent. Ik had eigenlijk zelf ook een vraag om uitleg ingediend, maar in het Uitgebreid Bureau had ik ondertussen kennis genomen van de actuele interpellatie van de heer Van Mechelen, en dus vond ik het niet netjes om die ook in te dienen. Ik wil dan echter eigenlijk ook vragen of u ook een toelichting kunt geven bij de stand van zaken met betrekking tot het concurrentiepact. Is ook dat ter sprake gekomen? Kunt u daarover ook eventueel iets meer vertellen?

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Minister-president, u knikte daarnet, toen de heer Diependaele zei dat u het wellicht beu bent. Maar u hebt het hele debat wel zelf gelanceerd, in 2008.

Het wordt op den duur een beetje een vaudeville. Ik zal het niet vergelijken met de Plantentuin van Meise, want dat was een overheveling. Hier gaat het om de vraag of de federale overheid geen uitgaven kan schrappen voor zaken waar zij in principe al niet meer bevoegd voor is. Het gaat dan inderdaad niet over de zesde staatshervorming. Aanvankelijk ging het vooral over stedenbeleid, vaccinatie en dergelijke meer. Mijnheer Diependaele, u hebt het ooit eens berekend op 1,1 miljard euro. In 2008 hebt u in de Kamer een amendement ingediend op de federale begroting van 2009 om die 1,1 miljard euro gewoon uit de begroting te schrappen, zonder dat iemand wist wat daar eventueel mee zou gebeuren.

Ik denk dat u het beu bent, minister-president. Ik denk ook dat u uw vinger in uw eigen oog hebt gestoken. In 2008 zei u: u moet niet meer bij ons komen aankloppen, doe een aantal uitgaven niet meer die u eigenlijk niet meer moet doen in het kader van de bestaande bevoegdheden, en laten we daar eens over spreken. We zijn nu vijf jaar verder, en er is nog altijd geen akkoord.

In principe kan de federale overheid gewoon schrappen, punt. Dan is de discussie hier, in dit parlement, of we dat al of niet overnemen, wat we overnemen, hoe we dat doen enzovoort. Maar het pingpongspel bestaat er blijkbaar nog altijd in dat men het niet eens raakt over onder meer de lijst van wat men dan wel als usurperende bevoegdheden moet beschouwen. Van de lijst-Chastel hebt u mij ooit gezegd dat ik ze mocht verscheuren. Ik heb ze niet verscheurd, ik heb ze nog altijd bij.

In 2012 hebt u ons de fiches bezorgd, naar aanleiding van een actuele vraag van mijzelf en collega Diependaele. Daarop stond wat de federale overheid al ten minste naar voren schoof als usurperende bevoegdheden, waarvan men dus zou kunnen denken dat ze de uitgaven zou schrappen. Het vreemde is dat, ook bij die fiches, de responsabiliseringsbijdrage van de ambtenaren altijd mee in het debat zat, terwijl het eigenlijk een ander debat zou moeten zijn.

Minister-president, wat is nu de uitkomst van 19 april jongstleden? Geloof u er eigenlijk nog in? Wilt u nog dat er wat dan ook gebeurt met die usurperende bevoegdheden? Men heeft ze nog niet eens kunnen definiëren. Wilt u er eigenlijk nog iets mee doen? Dat is eigenlijk een meer principiële vraag. En wat is de houding van de deelstaten? Daarover wordt hier nooit gesproken.

Over de universitaire ontwikkelingssamenwerking is er blijkbaar een beslissing genomen voor 43 miljoen euro. De engagementen die men is aangegaan, zou men ook blijven financieren. Maar is de federale overheid wel zo geneigd om een aantal uitgaven te schrappen, die dan al dan niet door de deelstaten worden overgenomen, gelet op de budgettaire situatie van vooral de Franse Gemeenschap en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest? Het zou wel eens kunnen dat men daar een objectief bondgenootschap heeft met de deelstaten die zeggen dat het niet haalbaar is om zelfs maar een deel ervan over te nemen,

waarbij men de federale overheid dan vraagt om die uitgaven niet te schrappen, omdat ze hun gemeenschap of regio nog ten goede komen. We zitten hier in een patsituatie, minister-president. Misschien kunt u een licht in de duisternis laten schijnen.

Wat is het resultaat van het overleg van 19 april, en hoe ziet u dat verder, politiek en budgettair?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Collega's, de vergadering van 19 april was een vergadering met de premier en de verschillende ministers-presidenten. Ik zal de daar besproken thema's even met u overlopen. Ten eerste was er de problematiek van de verschillende begrotingen in dit land. De vraag is, zeker ten aanzien van Europa, hoe België daar verder mee zal omgaan. Mijn betoog was zeer kort: wij hebben een begroting in evenwicht en hebben zelfs nog een provisie aangelegd. De beide collega's zitten, zoals ook publiekelijk is meegedeeld, met een evenwicht in 2015.

In het Stabiliteitsprogramma 2013-2016, dat niet ondertekend is door de deelstaten, is opgenomen dat er wat betreft Entiteit II voor 2013 een evenwicht moet zijn, zijnde min 0,1 voor gemeenschappen en gewesten en plus 0,1 voor de lokale overheden. De vraag is natuurlijk in welke situatie het Brusselse Hoofdstedelijke en Waalse Gewest en de Franse Gemeenschap zich bevinden. Bevinden die zich in 2013 in evenwicht of niet? Er is een discussie over welk programma wij moeten volgen en hoe wij ervoor kunnen zorgen dat alle overheden in dit land zo snel mogelijk naar een evenwicht gaan.

Eén ding is duidelijk: wij hebben in Vlaanderen een evenwicht en hebben zelfs een lichte provisie aangelegd. Dat is niet het geval voor de andere deelstaten. Die hebben in 2013 en zelfs in 2014 geen evenwicht. Dat debat is ook afgelopen weekend gelanceerd. Het is een interessant debat om verder te volgen. Ook interessant is hoe het zit met de steden en gemeenten. Wij hebben in het verleden gevraagd om de berekeningswijze aan te passen, om niet te extrapoleren, maar met cijfers te komen die actueel relevant zijn.

Dat is het eerste, niet onbelangrijke debat. De goede leerling, zijnde de Vlaamse Regering, met grote bescheidenheid, heeft een evenwicht. De andere collega's doen inspanningen. Ik waardeer die zeer, maar die leiden maar tot een evenwicht in 2015. Dat moet verder uitgeklaard worden, zodat iedereen goed weet van iedereen wordt verwacht.

Het tweede debat betreft de usurperende bevoegdheden. Ik heb op de stoep van de Wetstraat 16 gezegd dat het een beetje pijnlijk wordt en dat ik het ervan op mijn heupen krijg. Dit debat krijgt zo'n envergure dat ik mij afvraag waar we in hemelsnaam nog mee bezig zijn.

U zult misschien denken dat het nog wel meevalt als ik het op de heupen krijg. Maar voor sommige mensen hangt hun job daarvan af, zoals de medewerkers ontwikkelingssamenwerking aan de universiteiten. Dat is trouwens nog een specifiek punt. De bijzondere wet van juli 2001 heeft namelijk uitdrukkelijk bepaald dat ontwikkelingssamenwerking, zolang niet alles is uitgevoerd, ook een bevoegdheid van de federale overheid is. Als u dat juridisch bekijkt, is dat dus überhaupt geen usurperende bevoegdheid. Mijnheer Van Hauthem, u kunt dat nog eens nakijken, maar ik wil u niet uitdagen om daar morgen een actuele vraag over te stellen. Het is de bijzondere wet van 13 juli 2001. (*Opmerkingen van de heer Joris Van Hauthem*)

Ik kom daar straks op terug.

Een ander punt is de responsabiliseringsbijdrage voor de pensioenen van de ambtenaren. Als ik me niet vergis, is het de wet van 5 mei 2003 die bepaalt dat de deelstaten een grotere bijdrage moeten leveren. Mijnheer Van Mechelen, in een vorige legislatuur hebt u nog eens concrete voorstellen gedaan om dat dossier op te lossen.

In de begroting 2010 hebben we daar een bedrag voor uitgetrokken van 60 miljoen euro. Dat was ook het geval in 2012. De federale collega's vinden dat goed, maar willen dat dat bedrag wordt overgemaakt. Er is echter een klein technisch probleem, dat we ook hebben

gesignaleerd aan Vincent Van Quickenborne toen hij nog minister was. Die wet bepaalt namelijk dat er een KB moet worden genomen in het jaar voorafgaand aan de storting. Men zit dus met een probleem als men wil dat dat bedrag nog wordt overgemaakt in 2013.

Ik heb gezegd dat we dat bedrag hebben gereserveerd, maar dat we in het verleden hebben gezegd dat we willen spreken – het gaat dan om artikel 2 van die wet – over het bepalen van de minimumleeftijd voor pensioen en over een soort bonussysteem. Als we een zeer goed beleid blijven voeren inzake ambtenaren en pensioenleeftijd enzovoort, wordt er een bonusmalussysteem opgestart. Dat werd door minister Bourgeois op tafel gelegd toen Vincent Van Quickenborne nog minister was. Hij heeft daar toen vrij positief op gereageerd, maar op een bepaald moment is het stopgezet. Tijdens een overleg met de premier op 19 april heb ik gezegd dat de betrokken ministers zouden moeten samen zitten en dat we dat legistiek probleem van 2013 wel willen oplossen, maar dat we die twee elementen dan willen bespreken. Ik ga ervan uit dat de bevoegde vakminister, Alexander De Croo, contact zal opnemen met minister Bourgeois. Tot vandaag is er echter nog geen enkel contact geweest.

Dat is dus de situatie. Wij hebben geld gereserveerd en willen het storten, hoewel dit zeker voor Europa niet het belangrijkste dossier is. Indien er hier mensen zijn die contact hebben met Alexander De Croo, kunnen die hem zeggen dat Vlaanderen daarover wil spreken. Ik heb ook begrepen dat de andere collega-ministers-presidenten daar ook geen probleem mee hebben. Het probleem zit dus mogelijk in dat luik waarvoor er ergens vanuit het federale niveau een blokkering is gekomen.

Laat ons die andere elementen eens bekijken. Wat de ontwikkelingssamenwerking betreft, is er positief nieuws gekomen. Verleden vrijdag heeft de Federale Regering de beslissing genomen om 67 procent van het bedrag uit te trekken. Zoals ik daarnet zei, is dit geen usurperende bevoegdheid. Toch zijn wij bereid om naar een oplossing te zoeken. Minister Labille is bevoegd voor de ontwikkelingssamenwerking. Er moet nog 33 procent van het bedrag worden vrijgemaakt.

Het is belangrijk dat we het niet op zijn kop zetten. De Federale Regering is een engagement aangegaan. Er is personeel aangeworven op verschillende universiteiten en organisaties. Dat personeel maakt zich nu natuurlijk grote zorgen, aangezien er nog 33 procent moet worden gedekt. Onze federale collega's zijn dit engagement aangegaan. Nu verwachten ze dat Vlaanderen ervoor zorgt dat die mensen hun job niet verliezen. Ik wil wel, maar je moet de zaken juist stellen. De Federale Regering wil de ontwikkelingssamenwerking afstoten en in een eerste fase 67 procent voor haar rekening nemen. Ze gaat ervan uit dat 33 procent door de deelstaten wordt gedekt. Als dat de positie is, los van de usurperende bevoegdheden, wil ik daar wel verder over spreken. Dat is echter niet zo evident. In dit parlement geldt er namelijk een kaderdecreet. We hebben een beleid opgezet rond ontwikkelingssamenwerking. Zelfs indien ik morgen zeg dat we het doen, is het maar de vraag of ik een wettelijke basis heb om daar überhaupt de nodige middelen voor uit te trekken, ervan uitgaand dat ik die links of rechts al zou hebben.

We focussen in ons beleid op drie landen: Zuid-Afrika, Malawi en Mozambique. Vanuit de federale overheid is er ondersteuning gegeven in heel wat andere landen. Dat vereist dus een volledige discussie en een aanpassing van ons ontwikkelingsbeleid tot nog toe. Wij zijn bereid te spreken over die opstelling, maar met de juiste volgorde van problematiek.

U kent de lijst met usurperende bevoegdheden: Stichting Biermans-Lapôte, justitie, kinderrechtcoalitie, syndicale premies, bijdragen tot de financiering van de Europese Unie, enzovoort. Mijn collega-ministers-presidenten hebben tijdens ons overleg gezegd dat ze wel verder willen nadenken over die usurperende bevoegdheden, maar vroegen ook naar Breitsohl. Mijnheer Van Mechelen, u kent dat dossier en dat arrest. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest sprak van 12,9 miljoen euro. Ik zei toen dat het honoreren van het Breitsohl-arrest voor ons 42 miljoen euro was. Toen ging het over de trekkingsrechten, een vergoeding voor wedertewerkstellingsprogramma's. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest

claimde 70,6 miljoen euro. Verder ging het ook over het luik LPG, de aanvullende verkeersbelasting.

En zo ging men een lijst met elementen af. Je zou dat boekhoudkundig kunnen bekijken: actief en passief, credit en debet, enzovoort. De vraag was echter of we er op die manier uitkomen. Ik heb gezegd dat we met heel wat uitdagingen zitten, zeker wat de relance en het pact voor de concurrentie betreft. In Limburg, in de Kempen en andere delen van Vlaanderen staan we voor ongelooflijk grote uitdagingen. Ik heb gezegd dat we bereid zijn over heel wat zaken te spreken, maar dan wel niet asymmetrisch. Mijn collega's moeten er eerst voor zorgen in 2013 in evenwicht te zijn. Indien de usurperende bevoegdheden bovenop dat evenwicht terechtkomen, moeten er ook middelen worden toegevoegd. Dat betekent dat een tweede versnelling hoger moet worden geschakeld. Ik heb dan ook begrip voor die belangrijke uitdaging.

We willen hierover spreken. Het lijkt me echter wijzer heel het debat een wat andere wending te geven. Ik denk dan aan de relance. Wat Limburg betreft, heeft het expertenteam van het Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat (SALK) uitdrukkelijk reconversiezones en -vennootschappen naar voren geschoven. Daarnaast zijn ook elementen naar voren geschoven die onder de federale bevoegdheden vallen. De vennootschapsbelasting en andere aspecten kunnen een rol in ons relancebeleid spelen. Ook wat het pact inzake de concurrentiekracht betreft, kunnen we partners zijn. We moeten nagaan hoe we dit kunnen aanpakken. Dat lijkt mij een interessanter debat.

Ik herhaal dat ik het debat over de usurperende bevoegdheden niet uit de weg wil gaan. We mogen echter niet op die manier discussiëren. Wij hebben een lijst met usurperende bevoegdheden. De anderen komen dan af met hun eigen lijst. Zolang de gevolgen van het arrest-Breitsohl en dergelijke niet zijn opgelost, kan het allemaal niet gebeuren.

De overdracht van de gebouwen is een mooi voorbeeld dat aantoont hoe wij dat op een goede wijze proberen. Iedereen weet dat ik heb verklaard dat de gebouwen mogen worden overgedragen in de staat waarin ze zich nu bevinden. We zullen er wel een mouw aan passen. De andere regio's vinden echter dat de gebouwen in goede staat moeten worden overgedragen. Dat betekent dat de federale overheid er eerst nog eens 60 miljoen euro in moet investeren. Ik ga ervan uit dat deze commissie niet verwacht dat ik de gebouwen aan ons laat overdragen in de staat waarin ze zich bevinden en aan de Franstaligen pas na de uitvoering van allerlei werken laat overdragen. In dat geval moeten ook onze gebouwen in een even goede staat worden gebracht. Indien de Federale Regering morgen zou beslissen die gebouwen zonder discussie over te dragen in de staat waarin ze zich nu bevinden, zou de federale overheid met een pennentrek al 60 miljoen euro binnenhalen.

Ik kom even terug op dat pact. Aangezien ik hierin geloof, heb ik hier sterk voor gepleit. We hebben voor Limburg 317 miljoen euro veiliggesteld. We moeten dat geld nu op een goede manier op de markt zetten. De 736 fiches dragen hiertoe bij. Misschien kunnen ook andere elementen nog een rol spelen.

De conclusie van de vergadering luidde dat we de week daarop opnieuw zouden samenkomen. Ik heb onmiddellijk mijn agenda vrijgemaakt. Ik kan snappen dat de agenda van de premier voortdurend wijzigt. De volgende maandag hebben we een telefoontje ontvangen. De vergadering van die week kon niet doorgaan. Sindsdien hebben we hier niets meer over gehoord.

We moeten goed weten waar we heen willen. Vanuit Vlaanderen hebben we, in alle bescheidenheid, op verschillende momenten en met betrekking tot verschillende dossiers gesteld dat we dit als staatsmannen moeten oplossen en heel het debat goed moeten aanpakken. Ik ga ervan uit dat de ministers van de Vlaamse Regering volledig bereid zijn rond de tafel te zitten als we een telefoontje zouden krijgen. Ik heb daar sterk op aangedrongen.

Wat de responsabiliseringsbijdrage en andere dossiers betreft, hebben we voorstellen geformuleerd. Daar zijn op een bepaald moment zelfs positieve geluiden op gevolgd. Het debat zal nu echter nog meer envergere krijgen. We worden geconfronteerd met een debat op het niveau van de Europese Commissie.

Minister Vanhengel en minister-president Demotte hebben gereageerd op de inspanningen die iedereen levert. Er is in dit verband natuurlijk geen duidelijkheid. Indien de Federale Regering ervan zou uitgaan dat de deelstaten met min 0,1 en plus 0,1 in 2013 op nul uitkomen, zou alles duidelijk zijn. Het honoreren van de vorige programma's biedt evenwel de mogelijkheid een deficit te boeken. Voor de Vlaamse Gemeenschap gaat het om 202,9 miljoen euro. Voor het Waalse Gewest gaat het om 153,3 miljoen euro. Voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest gaat het om 131,6 miljoen euro. Dat zijn de getallen. Het deficit moet tegen 2015 weg zijn. Dit brengt ons natuurlijk in een heel andere discussie.

Voorzitter, ik heb getracht alles in grote transparantie en openheid en met de nodige rust toe te lichten. Ik ben uiteraard bereid antwoord te bieden op alle suggesties en op alle bijkomende vragen.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Minister-president, in de eerste plaats wil ik u danken voor uw open en vooral sereen antwoord. Ik krijg hiervan een ongelooflijk déjà-vugevoel. Alle historische dossiers komen nog eens op tafel terecht. We zijn weer vertrokken.

Ik ben het met u eens dat we er op deze manier niet zullen geraken. We hebben ook nog wel andere dingen te doen. Dit komt overeen met de oproep die ik daarstraks naar aanleiding van het debat over het Stabiliteitspact heb gedaan. Op een bepaald moment moet iedereen tot bezinning komen. Ik weet niet hoe dergelijke momenten tot stand komen. Iedereen, zeker de Federale Regering, moet tot bezinning komen en beseffen dat we op deze manier enkel aanmodderen. Daar wordt niemand beter van.

Op deze manier tonen we ons onbekwaam om een duurzaam begrotingsbeleid te voeren. Ons begrotingsbeleid moet enkel de ambitie hebben België en Vlaanderen in rustiger vaarwateren te laten functioneren. Indien we de economie op gang willen trekken, is de afsluiting van dit hoofdstuk een *conditio sine qua non*.

Minister Muylers heeft mijn vragen daarstraks niet onmiddellijk beantwoord. Op pagina 75 van de aanbevelingen van de Hoge Raad van Financiën staat dat het volgende noodzakelijk is: "De Afdeling beveelt dringend een overleg aan tussen de verschillende overheidsniveaus om een Samenwerkingsakkoord te sluiten dat het mogelijk maakt de begrotingstrajecten van elke Entiteit alsmede de bijdrage van Entiteit II tot de inspanning te bepalen."

Minister-president, als we alles dossier per dossier zouden oplossen, zullen we er nooit uit geraken. Het dossier van de gebouwenoverdracht is ons meer dan bekend. Als ik het goed heb begrepen, is het ook uw mening dat we moeten streven naar een budgettair pact. We moeten geen zwartepieten naar Wallonië of naar Brussel doorschuiven. We mogen evenmin naïef zijn. We zijn dat de voorbije jaren nooit geweest. Er is evenwel een groot verschil tussen naïef zijn en oncoöperatief zijn. Volgens mij spreken de leden van de Vlaamse Regering op dat vlak niet allemaal dezelfde taal. Indien we erin zouden slagen met betrekking tot het budgettair gedeelte voor drie of vier jaar een volwassen samenwerkingsakkoord af te sluiten, zou het traject vastliggen. Iedereen zou zijn eigen rechten en plichten kennen. Iedereen zou weten welke inspanningen hij moet leveren en wat daar dan tegenover staat.

De ontwikkelingssamenwerking is een mooi voorbeeld. Het beleid dat wij voeren, is heel anders dan de engagementen die we zouden moeten overnemen. Er zijn in die zin trouwens nog tal van voorbeelden.

Maar ik denk dat dat debat uiteindelijk geen zin heeft, en het zou ook goed zijn dat een aantal van uw collega's stoppen met gedachteballonnetjes en andere ballonnetjes op te laten. Laat

ons eerst proberen tot een akkoord te komen en kijken of we een afspraak kunnen maken, en dan de puzzel stuk voor stuk in elkaar passen.

De heer Lode Vereeck: Ik dank u ook voor de toelichting bij de gang van zaken de afgelopen weken, minister-president. We kunnen toch wel concluderen dat de handelswijze van de Federale Regering onbetamelijk is. Men gaat zomaar eenzijdig een bedrag van 300 miljoen euro schrappen, zonder akkoord van de deelstaten. Op die manier ontstaat er een vacuüm. Ik denk inderdaad ook aan die onderzoekers aan de universiteiten. Dat brengt de reputatie van België en Vlaanderen in de internationale samenwerkingsverbanden in gevaar.

Hoewel ik vind dat de verantwoordelijkheid wat dit betreft federaal ligt, blijf ik erbij dat de Vlaamse Regering niet passief mag zijn. Het is ook in ons belang dat dit opgelost geraakt. Ik heb ook verwezen naar de oproep van de Hoge Raad van Financiën. Laat ons alstublieft vanuit Vlaanderen – al mag de zwartepiet, zo u wilt, voor een groot stuk aan de federale overheid worden gegeven – voldoende koelbloedigheid bewaren en zelf ook initiatieven nemen.

Als er geen akkoord komt, word ik veel praktischer en blijft mijn vraag: wat gaat u doen? Want als de Federale Regering zonder meer schrapt, gaat de Vlaamse Regering dan die engagementen overnemen? U kunt principieel nee zeggen, maar dat leidt tot ernstige problemen. Er is al verwezen naar die onderzoeksprojecten, waar we buitenlandse onderzoekers misschien weer naar huis moeten sturen. Dat schaadt ook Vlaanderen en onze Vlaamse universiteiten. In die zin moet de Vlaamse Regering misschien de verantwoordelijkheid maar nemen waar de Federale Regering tekortschiet.

In welke mate, minister-president, zijn al die federale engagementen juridisch afdwingbaar door de begunstigden, in casu de universiteiten en hogescholen? Het gaat om vastleggingskredieten. Ik neem aan dat daar ook een contract is tussen bepaalde mensen, bepaalde instellingen, bepaalde landen.

Ik verwijs even naar de situatie in 2010, toen de Vlaamse Regering op een bepaald moment BOF-middelen (Bijzonder Onderzoeksfonds) schrapte. Het parlement heeft toen advies gevraagd aan onze juridische dienst. Daaruit bleek dat de Vlaamse Regering dat juridisch eigenlijk niet mocht en kon doen. Het passeerde alsnog, omdat de begunstigde instellingen, in dit geval de universiteiten, hebben nagelaten om het juridisch te betwisten. Was dat wel gebeurd, hadden zij het waarschijnlijk juridisch kunnen afdwingen.

Is daar zicht op? Is er een mogelijkheid om de federale engagementen of de vastleggingskredieten – ik begrijp dat u daar niet zomaar in stapt – juridisch af te dwingen, en moet de Federale Regering misschien in eerste instantie via deze weg ter verantwoording worden geroepen?

Wat de pensioenbijdrage betreft, steunen wij uw standpunt volledig. Betalen is ook bepalen. Uw standpunt was bekend: wij zijn bereid om een grotere bijdrage te leveren, maar dan moeten we ook mee kunnen bepalen.

Ik herhaal mijn vraag of er ooit al sprake is geweest van de achterstallen op het vlak van pensioenbijdragen. U weet dat wij in totaal de afgelopen jaren ongeveer 16 miljoen euro per jaar hebben betaald. De afgelopen tien jaar is er al een dikke 162 miljoen euro betaald, maar als we hadden moeten betalen wat eigenlijk was afgesproken, zou de factuur 458 miljoen euro zijn geweest. Dat is tussen 2002 en 2011. Er zijn met andere woorden achterstallen voor 295 miljoen euro. Is dat nog nooit ter discussie gekomen?

Wat de usurperende bevoegdheden zelf betreft, zal het vanuit Vlaams standpunt in elk geval budgettaire gevolgen voor ons hebben, of er nu een akkoord is of niet. In het geval van een akkoord worden er federaal uitgaven geschrapt en nemen wij die volgens het akkoord over. In het geval dat er geen akkoord is, zal dat ook budgettaire gevolgen hebben, misschien kleiner,

misschien groter, afhankelijk van wat wij wensen voort te zetten. Ik verwijs opnieuw naar de uitspraak van minister Geens zondag.

Los van het akkoord is mijn eerste vraag: hoe gaat u dat inpassen in het Vlaamse beleid? Ik geef toe dat het afhangt van de aard van de uitgaven en hun bestemming, met inachtneming van de continuïteit, bijvoorbeeld van onderzoeksprojecten. Kan het parlement een overzicht krijgen van de uitgaven die behoren tot die geschrapte 300 miljoen euro en die in Vlaanderen gebeuren?

Hoe gaan we dat financieren? Ons standpunt is steeds geweest dat de begroting onvoldoende is voorbereid op de communautaire factuur. In de pensioenbijdrage is voorzien. Dat geldt niet voor de usurperende bevoegdheden en de mogelijke inspanningen in het kader van de zesde staatshervorming en het Stabiliteitsprogramma.

Nu is er de buffer van 150 miljoen euro betaalkredieten die bij de begrotingscontrole is opgemaakt. Nogmaals, minister Geens spreekt over 160 tot 180 miljoen euro. Die kan eventueel worden gebruikt voor geïsurpeerde uitgaven, maar als we die daarvoor gebruiken, kunnen we die natuurlijk niet gebruiken voor scholenbouw. Er is weliswaar een buffer van beleidskredieten, maar indien er cash nodig zou zijn, komt dat ook uit die 150 miljoen euro, hebt u gezegd.

Nu is er een buffer, maar dat neemt niet weg dat we ons standpunt behouden ten aanzien van de vorige begroting. De buffer van 150 miljoen euro was mogelijk dankzij een aantal meevallers, onder andere de zeer hoge onderbenutting. Indien u al eerder een buffer voor de usurperende zaken had uitgetrokken, kon nu die meevaller worden ingezet voor acute noden.

Hoe zal dat worden opgenomen in een begrotingscontrole, of er nu een akkoord is of niet? De schrapping is er immers al van federale zijde.

Minister-president, op 31 januari heeft er een interkabinettenwerkgroep (IKW) plaatsgevonden over de usurperende bevoegdheden. Hebben daar ooit Vlaamse ambtenaren aan deelgenomen?

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Minister-president, ook wij danken u voor uw antwoord. Daaruit blijkt dat we in dit dossier eigenlijk nergens staan en dat we in de toekomst wellicht ook wat de usurperende bevoegdheden betreft nergens zullen terechtkomen, tenzij bij een detail hier en daar.

Wij hadden ook gelezen dat aan Franstalige kant werd gezegd dat, als ze uitgaven voor bevoegdheden moeten overnemen die eigenlijk al van hen zijn, zij dan ook een lijstje hebben waaruit blijkt dat de federale overheid hun nog het een en het ander verschuldigd is. Dat is natuurlijk een handige truc. Als men op die manier begint, dan kunnen we de boeken sluiten.

Wat ik in deze hele saga niet goed begrepen heb, is dat er nooit duidelijkheid is gekomen, ook niet van uw kant. Misschien waren daar goede redenen voor. U hebt nooit zelf een lijst opgesteld van wat volgens u, die dan toch het debat gelanceerd heeft, usurperende bevoegdheden waren. U hebt daar altijd een aantal voorbeelden van gegeven, waarvan ik er een paar onthoud, zoals stedenbeleid, preventief gezondheidsbeleid en andere. Dan zijn er, waarschijnlijk naargelang de behoeften, een aantal lijsten gaan circuleren zoals de lijst-Chastel. En er zijn inderdaad de fiches, waarbij ontwikkelingssamenwerking staat, dat strikt juridisch inderdaad geen usurperende bevoegdheid is, maar ook justitie, kinderrechtencommissariaat, vakbondspremies en dergelijke meer, die dat wel zijn. Waarom bent u, en niet alleen voor uzelf, niet nagegaan wat de lijst is van de uitgaven die de federale overheid nu doet en die al lang niet meer tot haar bevoegdheid behoren? Op die manier had u haar kunnen helpen. Misschien had u daar redenen voor, en als die er zijn, zou ik die graag kennen.

Hoe moet het nu verder? De federale overheid heeft een bepaalde beslissing genomen. 300 miljoen euro is geschrapt. Er gaat nu 43 miljoen naar universitaire ontwikkelings-samenwerking. Dat is maar een deeltje. Vroeg of laat zal er toch iets uit de bus moeten komen. Ik kan aannemen dat u ook vandaag niet in uw kaarten zult willen laten kijken. Maar zondag heeft de federale minister van Financiën gezegd dat de 0,25 procent structurele inspanningen die Europa van ons nog vraagt, van Entiteit II zal moeten komen, en dat daaronder ook de usurperende bevoegdheden vallen. Er zal dus toch nog iets moeten gebeuren, hoewel u het idee van de usurperende bevoegdheden min of meer hebt begraven. Hoe ziet u de begrotingsinspanningen inzake die usurperende bevoegdheden?

Dan wil ik u nog iets vragen over de responsabiliseringsbijdrage. Natuurlijk wil de federale overheid de bedragen die u hebt ingeschreven in de begroting, gestort krijgen. U koppelt daar, terecht, twee voorwaarden aan: wie betaalt, bepaalt. Wat is daar de terughoudendheid van de federale overheid? Of is er ook een terughoudendheid vanuit de andere deelstaten, misschien niet over de voorwaarden, maar wel over het financiële aspect? Eerlijk gezegd, als ik de federale overheid was, zou ik zeggen: geef het geld maar en bepaal meteen ook maar het statuut, want dan is dat ook onze zorg niet meer. Ik zie op het eerste gezicht dus niet in waarom de federale overheid niet op uw inhoudelijke voorwaarden ingaat, tenzij er bij de andere deelstaten een terughoudendheid bestaat, dan niet over het inhoudelijke, maar over de financiële consequenties. Minister-president, als ik mij niet vergis, hebt u ook al eens gezegd dat de andere deelstaten daarvoor nog geen budgetten hadden ingeschreven in hun begroting. Daar zou ik nog graag verduidelijking over hebben. We zullen morgen dus geen actuele vraag stellen.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Ik heb er al veel over gezegd, maar dat leidt elke keer tot meer vragen.

De laatste IKW vond plaats op 7 mei 2012, exact een jaar geleden. Collega's, met Europa en het sixpack zitten we wel in een ander kader dan vroeger. De Vlaamse Regering is ook bezorgd over hoe Europa naar de verschillende begrotingen van dit land kijkt. We moeten daar, meer dan in het verleden, trachten duidelijk te maken wat van iedereen mag worden verwacht. Dat zou reacties als die van de laatste dagen kunnen voorkomen. U noemt het een budgettair pact, ik vind het interessanter om het uit te breiden naar een pact voor de concurrentiekracht of iets dat daarop lijkt. We staan voor verschrikkelijk grote uitdagingen. Natuurlijk, als dat geld kost, is dat een bijkomend element. We moeten in de nodige middelen voorzien.

Ik kom nog eens bij Ontwikkelingssamenwerking. Dat is geen usurperende bevoegdheid, in geen enkele zin. Ik heb met de universiteiten samen gezeten om de langetermijnvisie te bespreken. Hoe kunnen we daar verder een beleid rond voeren? Ik vind dat een heel interessant debat, los van die 33 procent. Wat geeft dat als opportuniteit voor Vlaanderen en zijn universiteiten om samenwerking te ontwikkelen? Die zitten nu in landen waar we nooit iets gedaan hebben, laat staan dat we onze ontwikkelingssamenwerking daarop zouden oriënteren. Als we dat zouden overnemen, moeten we onze eigen visie uitwerken.

Mijnheer Vereeck, de annaliteit van de begroting is natuurlijk belangrijk. Ik weet niet in welke mate de contracten die zijn aangegaan door de federale instanties, de looptijd bepalen. Zo wijs zijn ze daar ook wel, denk ik, dat de looptijd niet elke keer verbonden is aan de goedkeuring van de begroting. Ik veronderstel dat die clause in de contracten is opgenomen.

De wet van mei 2003 ging uit van een lineaire en stijgende rechte en liet de bijdrage van de deelstaten gradueel toenemen. Die wet is niet in uitvoering geplaatst. Stel u voor wat er zou zijn gebeurd als die wet meteen van kracht werd. Stel u voor dat men de achterstallen in rekening had gebracht. Toenmalig minister Van Mechelen heeft in de vorige legislatuur

getracht om een akkoord te sluiten over de start van die lineaire rechte. Zolang er geen akkoord is, kunnen ze moeilijk die achterstallen opeisen. Ik heb tot hiertoe niet vernomen dat de federale collega's die achterstallen claimen, maar we zijn ertoe bereid om die bedragen effectief te storten. We zitten daar met het probleem dat we een KB nodig hebben van het jaar voordien. Dat heb ik al gezegd. We zijn bereid om dat op te lossen, maar dan wel met artikel 2 enzovoort. Ik vind de eisen van minister Bourgeois niet onredelijk.

Er werden verschillende vragen gesteld die de leden zelf kunnen beantwoorden. Ik voel min of meer aan waar de zaken blokkeren en wie een andere visie heeft. Maar ik heb daar geen harde bewijzen voor en zal daar niet verder op ingaan. Mijnheer Van Hauthem, misschien moet u eens kijken naar het aantal ambtenaren in andere regio's, misschien heeft dat te maken met de blokkade. Ik weet het niet, ik ga daar geen uitspraken over doen.

Wat Vlaanderen doet, moet het zelf goed doen. Dat is al een uitdaging op zich. We zijn bereid om verder te praten. Ik hoop dat dat lukt in de komende dagen en weken. Ik ga ervan uit dat deze commissie het principe van gelijk oversteken nog altijd huldigt. We gaan niet asymmetrisch werken. Alhoewel, dat is ook een mogelijkheid! We kunnen asymmetrisch gaan werken, zowel wat de gebouwen als wat de pensioenen betreft. Daar valt iets voor te zeggen. We zouden asymmetrisch kunnen werken voor de pensioenen. Die discussie bevat interessante elementen, maar tot nu toe is het gelijk oversteken. Iedereen moet zijn huiswerk maken, iedereen moet op die lijn zitten.

De druk zal sterk toenemen, ook vanuit Europa, om een aantal zaken uit te klaren. Ik zou ook wel eens graag willen weten hoe het met de lokale besturen zit. In het verleden is gezegd dat de Vlaamse overheid en de Vlaamse Regering verantwoordelijk zijn voor de financiële situatie van de steden en gemeenten. Hun begroting moet in evenwicht zijn, dat is wettelijk geregeld. Ik ga ervan uit dat dat in 2014 zeker het geval is. De ESER-aanpak is nieuw voor de steden en gemeenten.

We hebben het voordeel dat de Europese Commissie met al haar commissarissen en ambtenaren in Brussel zit. Ze volgen ons daardoor meer dan andere landen. Ze lezen en checken elke uitspraak. Ze kopen hier kranten. Landen die wat verder van Brussel liggen en een taal hebben die niet iedereen machtig is, hebben dat voordeel zagezegd niet.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Ik zal een motie indienen. U hebt wellicht een vrijstelling voor morgennamiddag, minister-president, maar we kunnen ze dan woensdag over acht dagen bespreken.

De voorzitter: Ik noteer een motie van Open Vld en van het Vlaams Belang.

De interpellatie en de vraag om uitleg zijn afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het infonummer van de Vlaamse overheid - 1215 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: In 2012 belden, mailden en chatten 1.046.000 mensen naar het nummer 1700, het gratis informatienummer van de Vlaamse overheid. Veruit de meeste oproepen naar 1700 gebeurden telefonisch – 1.019.000 –, maar 1700 kreeg ook 21.000 e-mails, brieven of faxen en 5900 chataanvragen.

Uit de antwoorden op mijn schriftelijke vragen bleek dat de Vlaamse overheid, naast het nummer 1700, over nog een reeks gratis nummers beschikt. Zo beschikken onder meer het

Agentschap Ondernemen, Flanders' Care, Jongerenwelzijn, de Wegentelefoon en Uit in Brussel over een 0800-nummer. Ook de Taaltelefoon, het Meldpunt Geweld, Misbruik en Kindermishandeling, de Woonzorglijn, Kind en Gezin-Lijn, De Lijninfo en Slimweg beschikken over een 070- of een 078-nummer, waar de burger terecht kan met vragen.

Die tweede reeks nummers kent een lager bereik dan de 1700. In een reactie in de media laat u optekenen dat een goede communicatiedoorstroming binnen de Vlaamse overheid niet alleen een efficiëntiewinst oplevert, maar het ongetwijfeld eenvoudiger en duidelijker voor de burger maakt. Ik kan mij daar uiteraard bij aansluiten.

Minister-president, hoe staat u tegenover een verdere integratie van de bestaande fonnummers 0800, 070 of 078 onder de koepel van 1700? Wat zijn de voordelen en wat de nadelen? Zijn er praktische euvels die kunnen worden opgelost? Welke andere maatregelen overweegt u om de communicatiedoorstroming te optimaliseren? Hoe zal de dienst 1700 zich voorbereiden op de extra taken die zullen volgen door de uitvoering van het Vlinderakkoord?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, zoals gebruikelijk heb ik een uitgebreid antwoord klaar. Als u me toestaat, zal ik het wat inkorten, maar ik zal u het geschreven document volledig bezorgen.

Het is juist dat 1700 een informatienummer is dat steeds meer bekend wordt bij het grote publiek. We hebben enkele cijfers om dat aan te tonen. We hebben ook enkele initiatieven genomen om dit maximaal te bundelen. Nieuwe of bestaande initiatieven zullen onder de 1700-lijn worden ingebracht. Dit is een voorbeeld van een goede samenwerking van de ombudsman en ikzelf met de betrokken diensten om na te gaan of de klachtentelefoon niet ook onder het nummer 1700 kan. Er zijn stappen in die richting gezet.

We moeten wel altijd opletten dat we voldoende efficiëntie inbrengen. De mensen moeten voldoende en goed worden geholpen. We moeten ook voldoende alert zijn, en daarvoor hebben we dat pilootproject opgezet. De mensen kennen de 1700-lijn voor informatie en advies, maar niet zozeer voor klachten. We moeten dus de alertheid hebben om dat uit te proberen, zodat er geen problemen zijn.

Ik heb een overzicht van de verschillende diensten en telefoonnummers die er bestaan. Wat mij betreft moeten we tot een maximale synergie komen. Ik weet niet of de ombudsman dat volledig kan bijtreden. Voor de burger is één nummer het meest eenduidige. 1700 is bekend, laat ons daar nu verder op bouwen, stap per stap, met de nodige voorzichtigheid. Er zijn ook andere zaken die daar kunnen worden ondergebracht.

Als u het goedvindt, mijnheer Van Malderen, zou ik me daartoe beperken. Ik heb een volledig overzicht van al die elementen uitgewerkt en ik kan u dat bezorgen, tenzij u erop aandringt dat ik dat hier in extenso uitleg.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Dat laatste doet me denken aan een anekdote op de universiteit, waar een prof ons ooit voor de keuze plaatste ons een opdracht te geven die zeer weinig tijd kostte, ofwel les te geven. De keuze viel unaniem op de eerste mogelijkheid. Gezien het gevorderde uur, begrijp ik dat we in de eerste plaats kijken naar het schriftelijke antwoord dat is voorbereid.

Ik pleit ervoor om de integratie onder één nummer zover mogelijk door te drijven. Ik heb daar enkele argumenten voor. U verwijst naar het evenwicht tussen 1700 als algemeen nummer en de specifieke vragen die mensen hebben. Maar de vaststelling uit die schriftelijke vraag is toch dat het bereik van particuliere initiatieven gevoelig toeneemt, als je ze onderbrengt onder de koepel van 1700. Dat heeft wellicht te maken met efficiëntie, als tweede element van communicatie. Je moet maar één nummer in de markt zetten.

Je moet voor elk van die deellijnen voldoende professionalisme hebben, specifiek voor de inhoud, maar ook voor het telefonisch omgaan met burgers die vragen of klachten hebben. Je moet eigenlijk een soort van kritische massa bereiken om voldoende oproepen te hebben, om scenario's te hebben die zijn uitgewerkt. Je vindt dat terug – en er is een grote tevredenheid over – bij 1700. Je vindt dat net iets minder terug op andere plaatsen, ik verwijs bijvoorbeeld naar het debat dat we in de plenaire vergadering hebben gehad over het meldpunt voor geweld, misbruik en kindermishandeling. Per provincie zijn er maar één of twee oproepen op dagbasis, of zelfs op weekbasis. Dat is voldoende om het meldpunt te hebben, maar we kunnen ons afvragen – zonder er het proces van te willen maken – of een centrum algemeen welzijnswerk (CAW) per provincie voldoende onderlegd is of voldoende personeel dat onderlegd is, kan inzetten om dit op een gedegen manier permanent te doen.

Ik houd dus een pleidooi om zo ver mogelijk in de bestaande marges te gaan, maar ik zal het antwoord, dat u niet hoeft voor te lezen, toch nog eens grondig nakijken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■